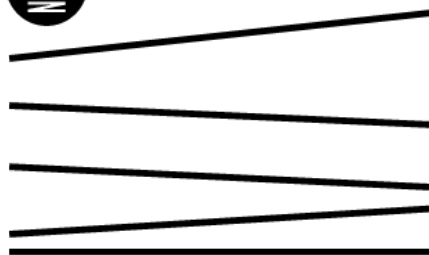

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Wiberg, Johannes.; Udgivne af Johannes
Wiberg.

Titel | Title:

Messe-Melodier

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kbh : Birck & Comp, 1832

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Messe-
Melodier

Udg. af

Johs. Wiberg

J. Wiberg.

Messe: Melodier.

Kbh., 1832.

11 210

4
M e s s e = M e l o d i e r.

U d g i v n e

a f

Johannes Wiberg,

Cand. philos., Cantor til vor Frue Kirke.

K j ö b e n h a v n.

Trykt hos Bogtrykker Birck & Comp.

1832.

F O R T A L E.

Jeg skylder mine Subskribentere Bön om Tilgivelse, fordi disse Messe-Melodier komme et Aar senere for Lyset, end Bestemmelsen var. Saavel adskjellige uforudsete Omstændigheder, som Mangel paa tilstrækkelig Subskription for at holde mig skadesløs, er Aarsag i, at de ei förere udgivne.

Ved fra min förste Skolegangs Tid og indtil den nærværende at have været sat i en Stilling, hvor jeg fandt Leilighed til at höre mange Præster messe, har jeg ligesom bevaret i min Hukommelse forskjellige Maader at messe paa, og deraf prøvet og valgt det, som syntes mig bedst. Man maae derfor i Messerne ei vente at finde noget Nyt eller Moderne; thi Simpelled i Forbindelse med Værdighed bör, efter min Formening, ene give Messe-Melodier sandt Værd, og, hvorvidt jeg i denne Henseende har været heldig eller ikke, maa jeg overlade til Kyndiges Dom.

Maaskee det kunde synes, at Messe-Melodier som en Art Recitativer, ikke burde bindes til Takt; men den Erfaring, jeg har faaet ved at give flere theologiske Candidater Underviisning i at messe, har lært mig, at det især for den unuskalske og uövede Sanger er gavnligt, at

han har noget Fast og Bestemt at støtte sig ved, og desaarsag har jeg sat Messerne i Takt; skjönt det ei kan været mig et saa saare let Arbeide, at forblnde den prosaiske Stil (Collecter, Epistler og Evangelier) med den musikalske Takt, og ligesom fremtvinge et Metrum eller Rythmus der, hvor intet er.

Messerne har jeg tillige ledsaget med nogle Anmærkninger med Hensyn til Præstens Forhold ved Alteret, fordi Erfaring ogsaa har lært mig, at disse ei være overflödige for den vordende Præst.

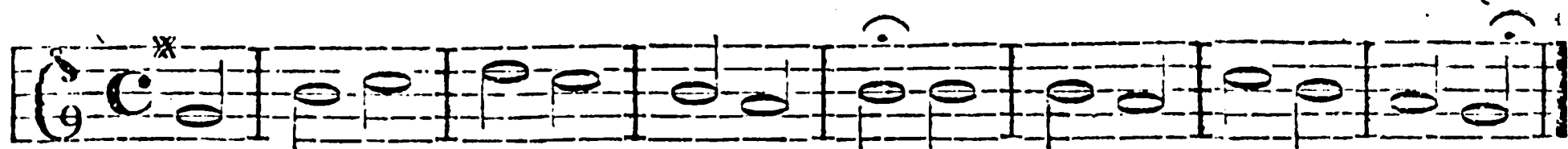
Svarene af Choret, udsatte 3 og 4 stemmige af Hr. Professor og Ridder *Weyse*, ere, med Professorens Tilladelse, ligeledes tilføiede Messerne paa de Steder, hvor de skulde bruges, og sikkert vilde ogsaa de, ved at følges, bidrage til Gudstjenestens Höitidelighed.

Turde jeg nu haabe, ligesom jeg önsker, at disse Messe-Melodier uogenlunde maatte svare til deres Bestemmelse, denne navnlig: at give yngre Præster og theologiske Candidater Veiledning til at kunne forrette en Deel af deres præstelige Embede, at messe for Alteret, saaledes, at det ei maatte vorde anstödeligt, men tjene til Opbyggelse, da vil jeg ikke ansee mit Arbeide for frugteslöst.

Forfatteren.

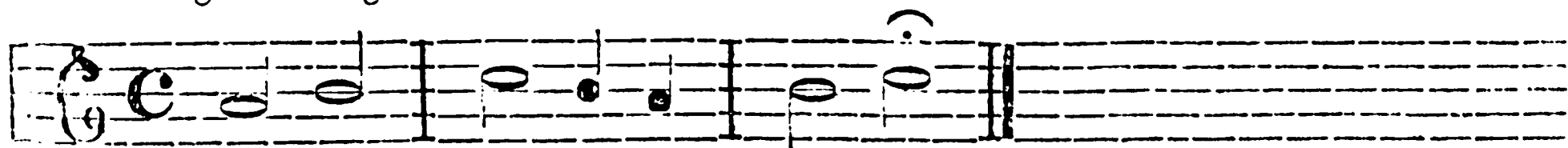
Om Altertjenesten för Prædiken:

Naar Gudstjenesten om Sön- og Hellig-Dage skal tage sin Begyndelse, gaar Præsten for Alteret, lader sig der af vedkommende Kirkebetjent iføre Messeklæderne, og knæler da paa den ved Alteret værende Skammel, medens den anordnede Bön læses i Chorsdøren. Efterat Indgangs Psalmen er afsjungen, og paa sine Steder ogsaa, hvor Brug er, Psalmen "Alene Gud i Himmerig," hvis 2de første Stropher da intoneres og synges alene af den messende Præst saaledes:

Al le ne Gud i Him me rig skal Lov og Priis til hö re.

og som derefter fortsættes til Enden af Chor og Menighed, vender Præsten sig mod Menigheden og messer:

Her ren væ re med E der!

og vender sig derpaa igjen mod Alteret medens Choret svarer "Og med din Aand" som følger:

I 3 Stemmer.

I 4 Stemmer.

Og med din Aand! Og med din Aand!

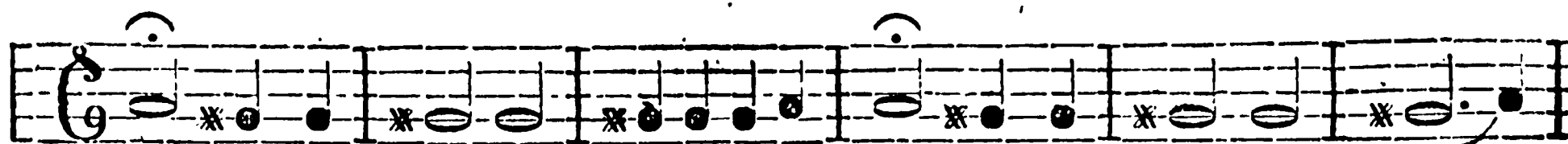
Derefter messer han Collecten, som følger, til Exempel for

2den Paaskedag.

Collect.

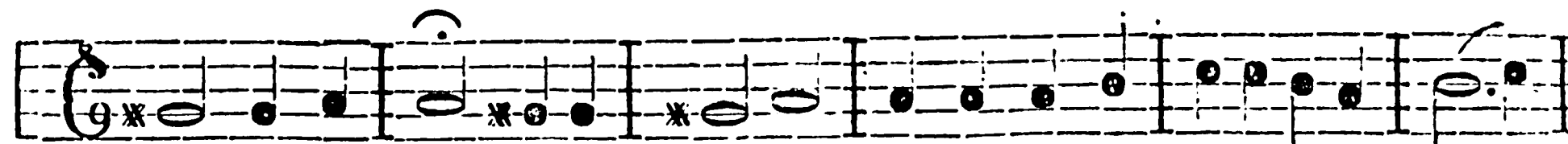
Lader os al le be de! Herre Gud him mel ske Fa-

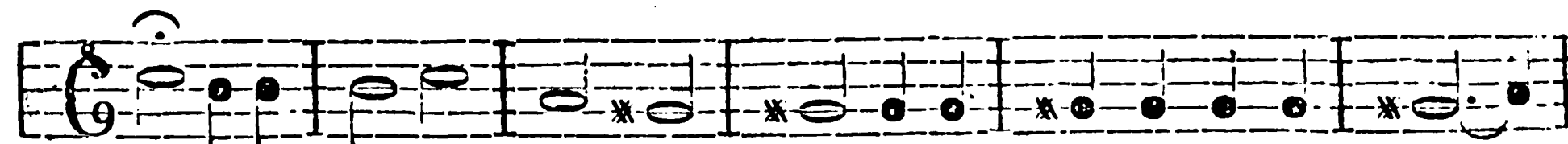
der, du som aa ben ba re de din Søn for de to Di sci-

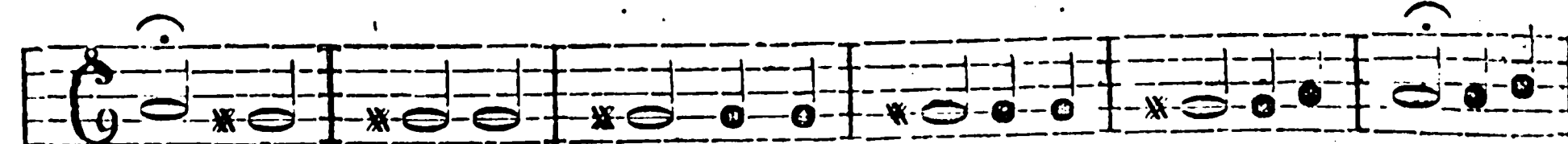
ple, som gik til E ma us, vi be de dig, du vil de for-

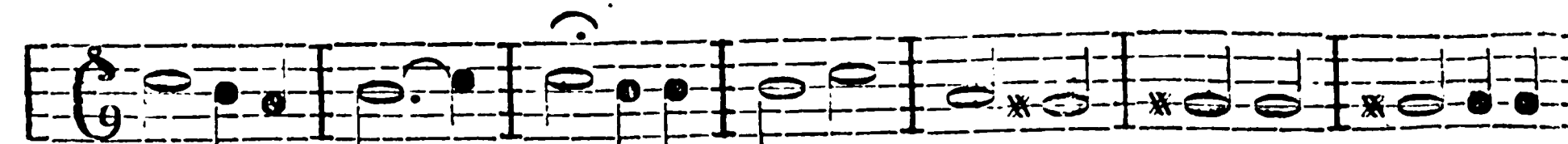
me delst dit Ord og din hel lig Aand og saa op ly se vo re Hjer-

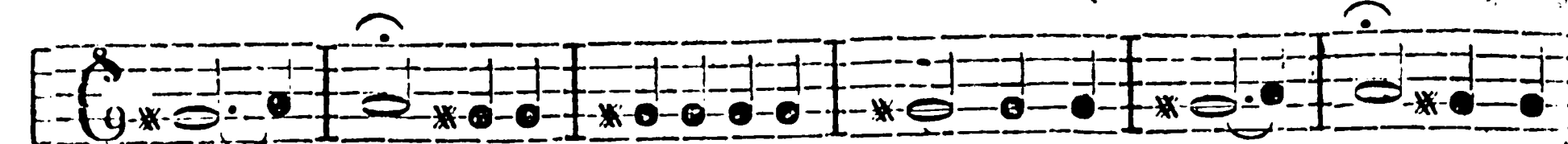
ter, at vi kun de bli ve stær ke og sta di ge i Tro-

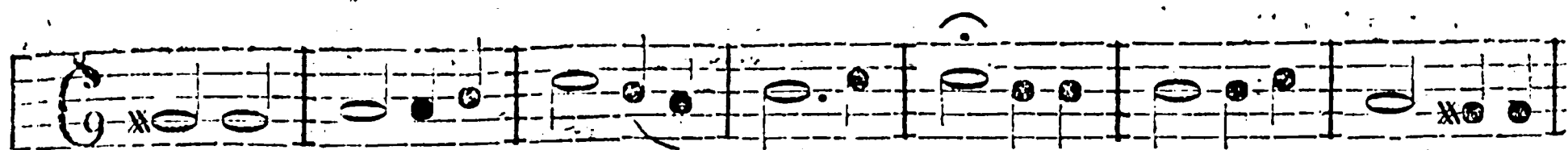
en, og bli ve hart ved dit Ord, gjerne ta le der om, og det

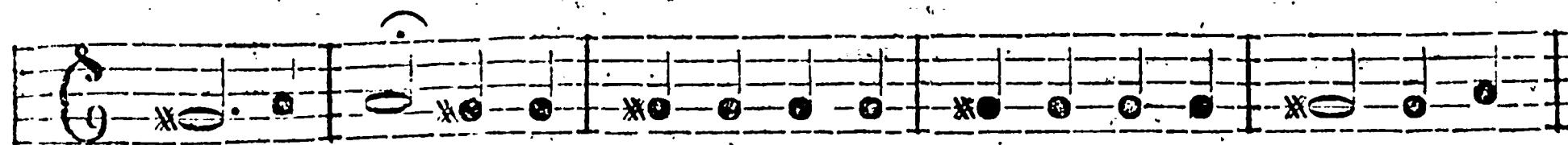
flit tigen hand le, paa det at om vi end ef ter Christi Ex-

em pel skulle li de meget Ondt her paa Jor den, vi dog

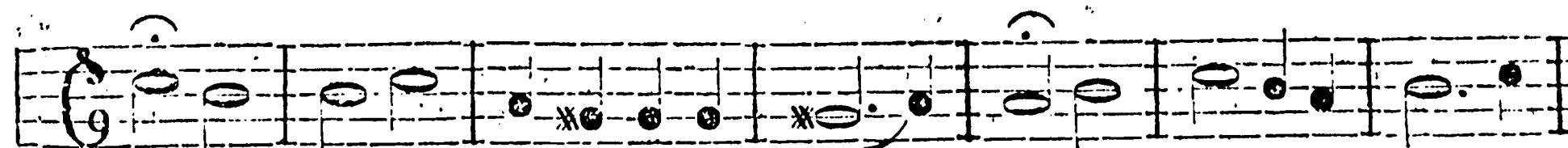
kun ne ha ve en vis Tröst af dit Ord, og be hol de den ind til vi

bli ve ef ter det te Liv, op vak te til det e vi ge

Liv, for me delst den sam me din Sön, Je sum Chri stum vor Her-

re, som med dig le ver og re gje rer i hel lig Aands E nig-

hed, en sand Gud fra E vig hed og til E vig hed.

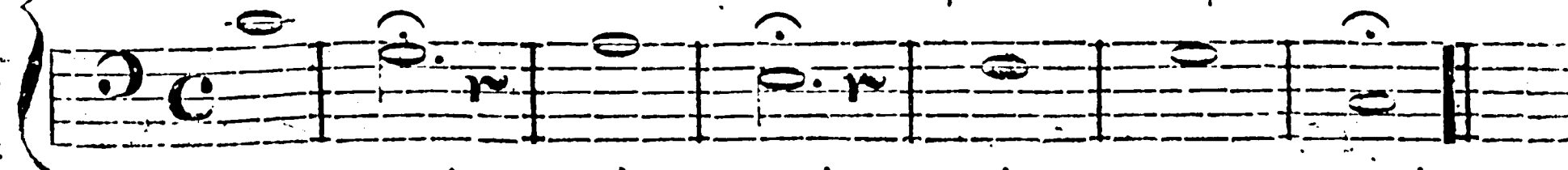
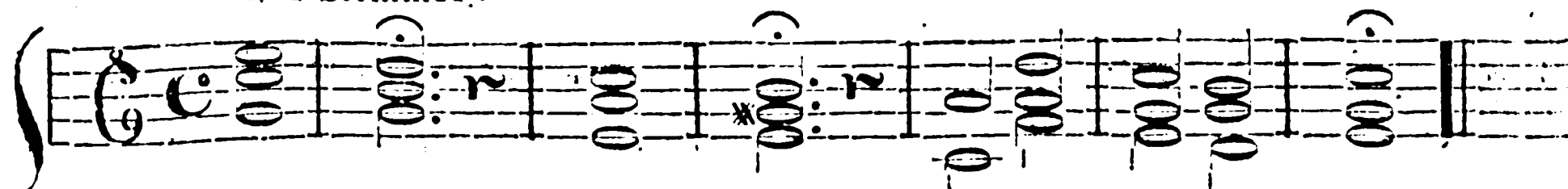
Hertil svarer Choret "Amen" saaledes:

I 3 Stemmer:

A men! A men! A men!

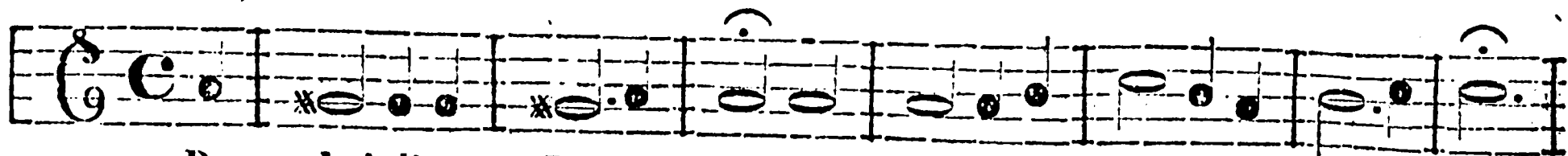
I 4 Stemmer:

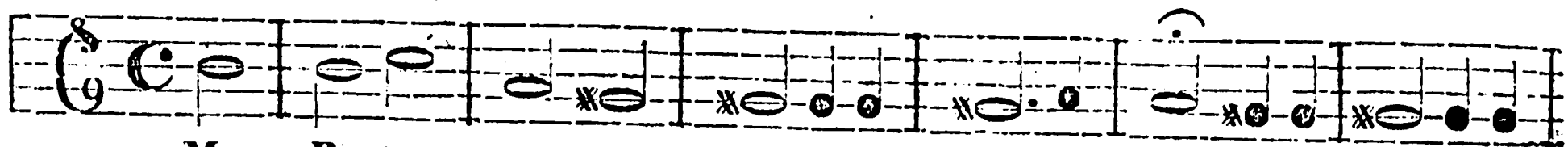
A men! A men! A men!

Derpaa vender Præsten sig atter mod Menigheden og messer Lectien (eller Epistelen) som følger:

Lectien:

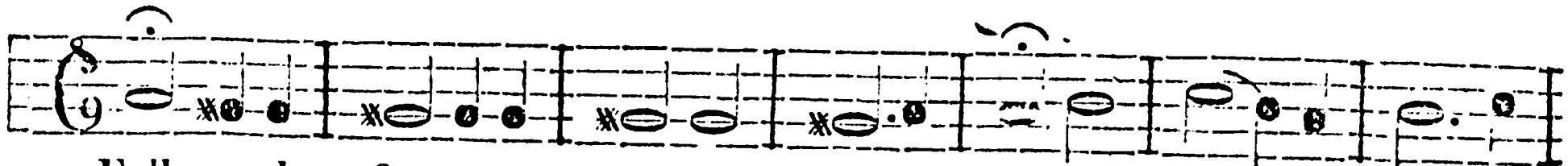
Den hel lige Lec tie skri ves i A postlernes Gjernin ger

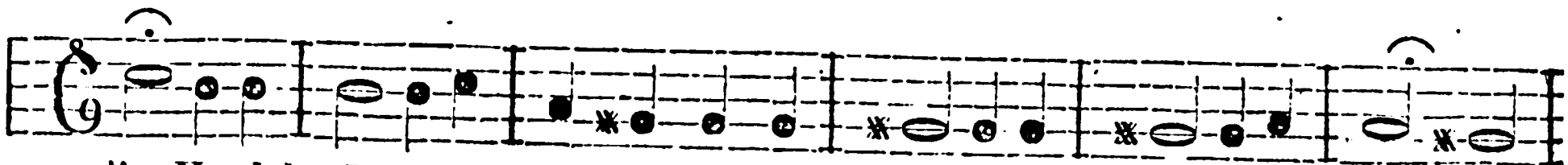
Men Pe trus op lod Munden og sag de: jeg be finder i

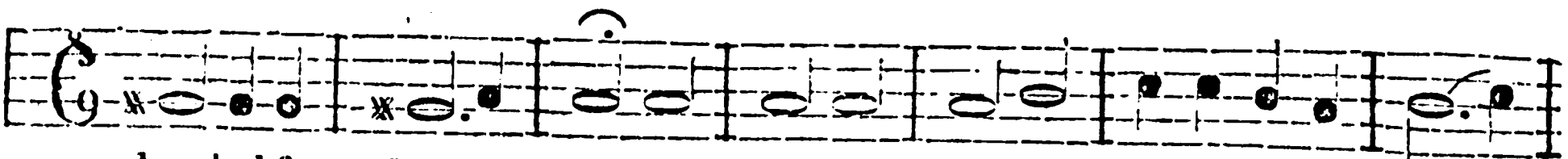
Sandhed, at Gud anseer ik ke Per so ner; men hvo iblandt al le

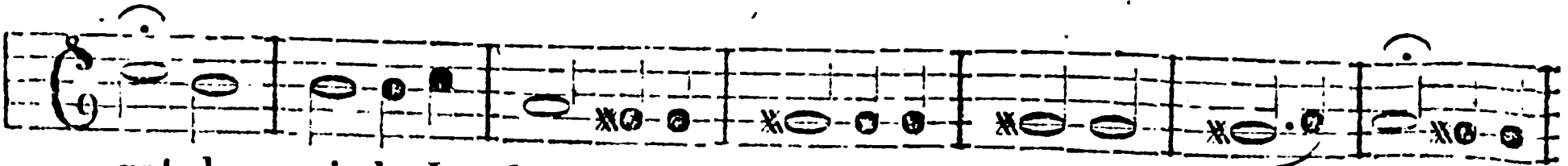
Folk, som ham frygter og gjør Ret fær dig hed, er ham be ha ge-

lig. Hvad den Lære an gaer, som han ud sendte til Is ra els Børn, der

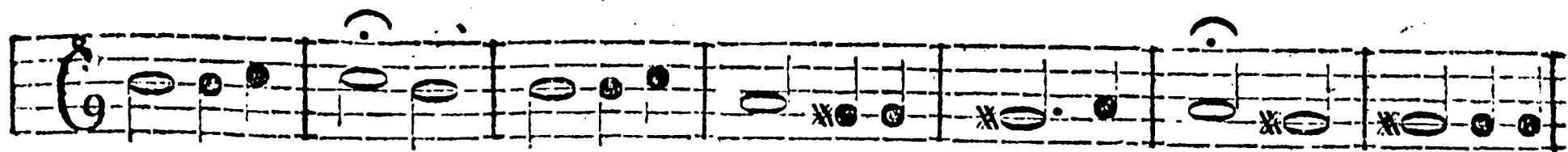
han lod for kyn de Fred ved Je sum Christum; han er al les Her-

re! da vi de I, hvad der er skeet o ver al Ju dæ a, og be-

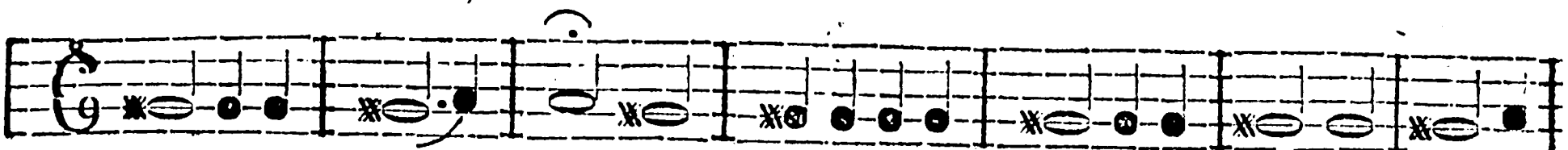
gynd te fra Ga li læ a, ef ter den Daab, som Jo han nes

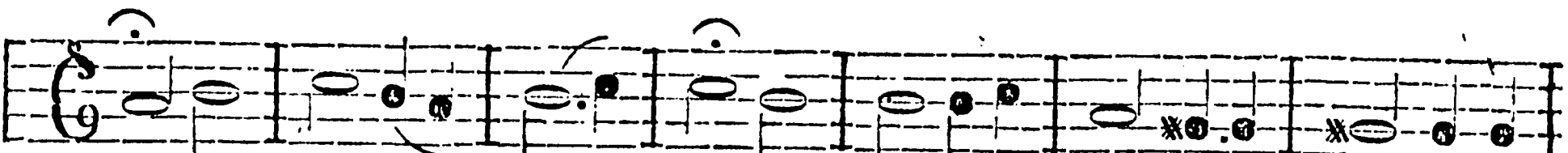
præ di ke de; an langende Je sum af Na za reth, hvor le des Gud

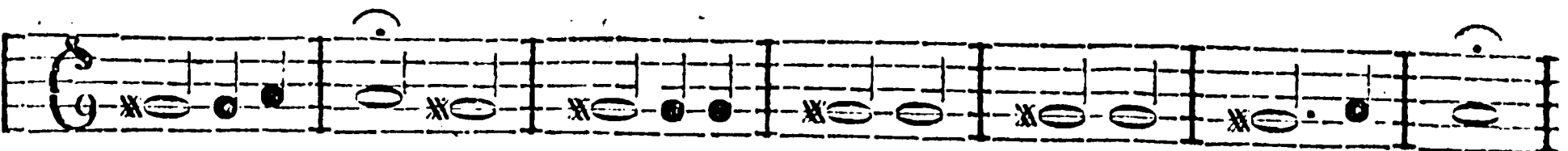
sal ve de ham med den hellig Aand; hvilken drog om kring og gjorde vel og hel-

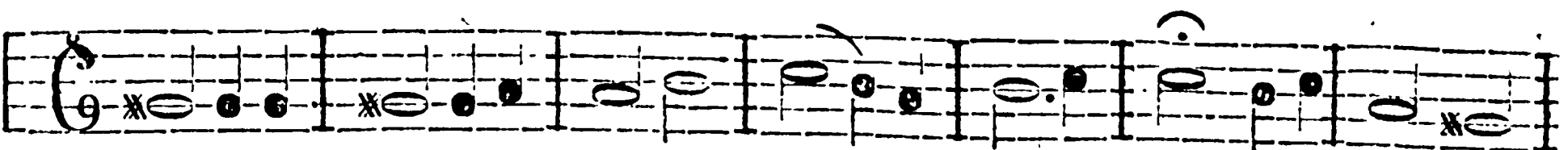
bre de de Al le, som va re over væl de de af Di æ ve

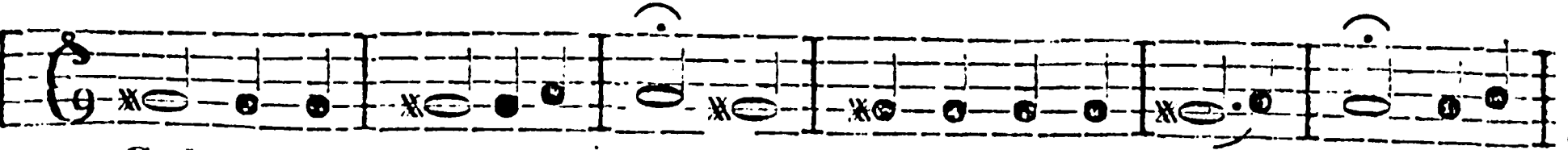
len; thi Gud var med ham. Og vi er e Vid ner til Alt det, som

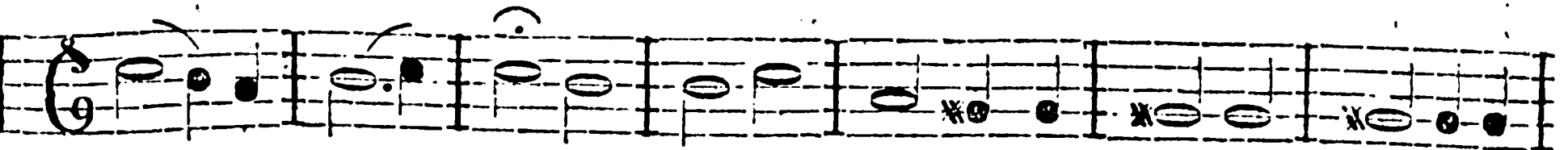
han haver gjort i Jö dernes Land, og i Je ru sa lem,

hvilken de slo ge i hjel, og hæng te paa et Træ. Ham op rei ste

Gud paa den tre di e Dag, og lod ham aa ben ba res: ik ke

for alt Fol ket, men for de Vid ner, som var e for ud be-

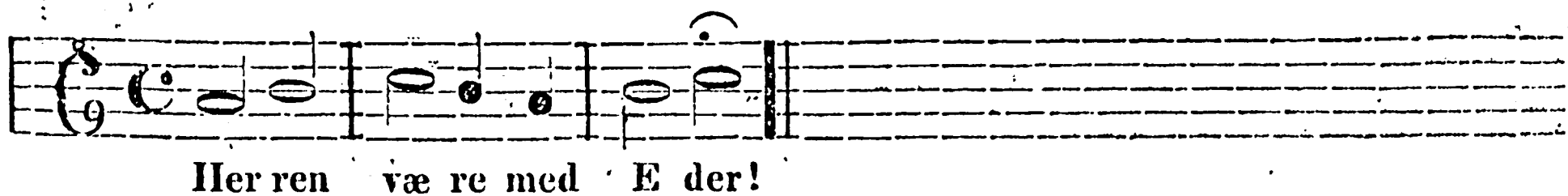

skikkede af Gud, for os, vi som aa de og drak med ham, efter at han

Efterat Lectien (eller Epistelen) er messet, vender Præsten sig igjen mod Alteret, medens den saakaldte Høimesse - Psalme eller Hoved - Psalme afsynges.

Derefter vender han sig atter mod Menigheden og istemmer:

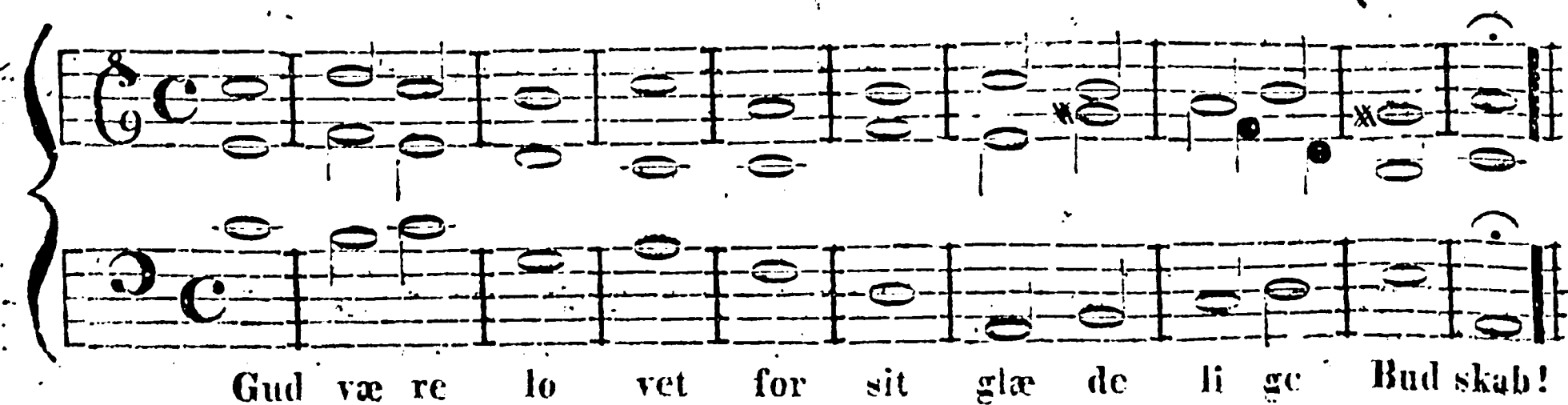
hvortil Choret svarer: "Og med din Aand" vid. p. 7. Hvornæst Præsten i uforandret Stilling fortsætter

Evangelium:

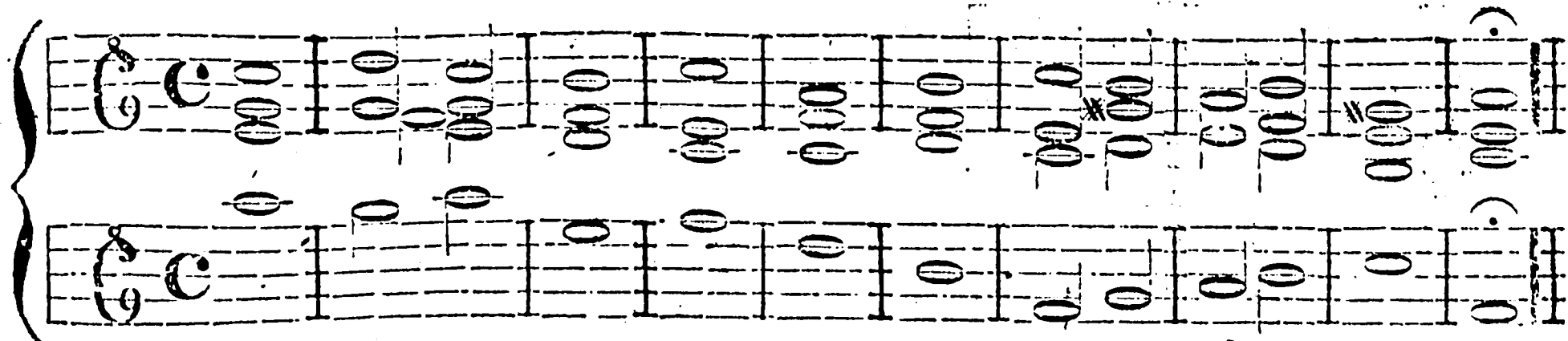

Hertil svarer Choret: "Gud være lovet for sit glædelige Bndskab" saaledes:

I 3 Stemmer:

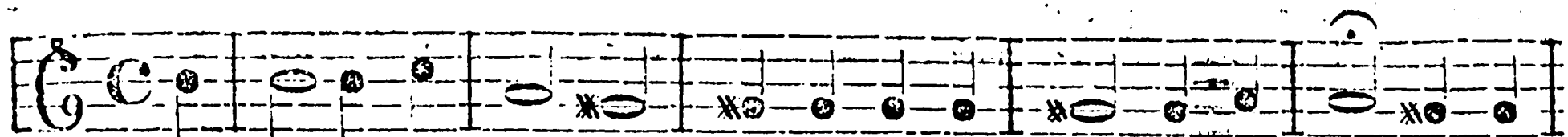

I 4 Stemmer:

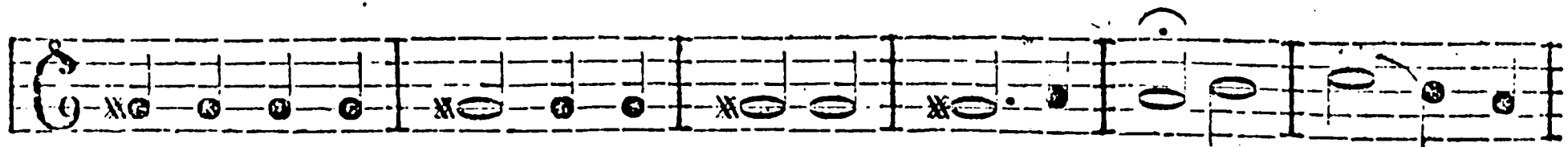

Gud væ re lo vet for sit glæ de li ge Bud skab!

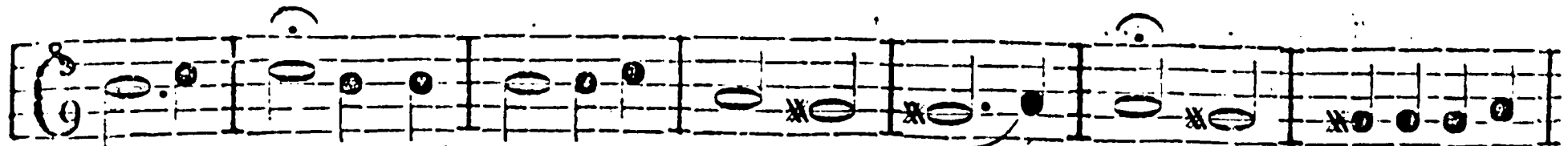
og derpaa messer Præsten Evangeliet, som følger:

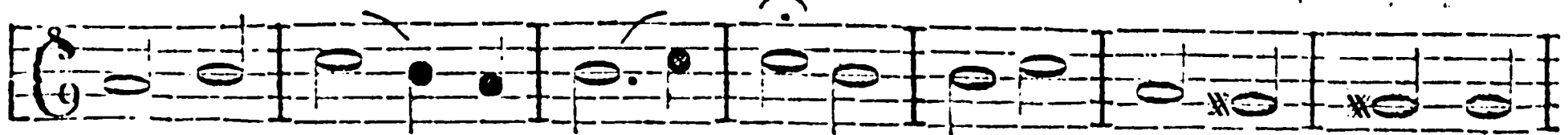
Og see, to af dem gik paa den sam me Dag til en Bye, som var

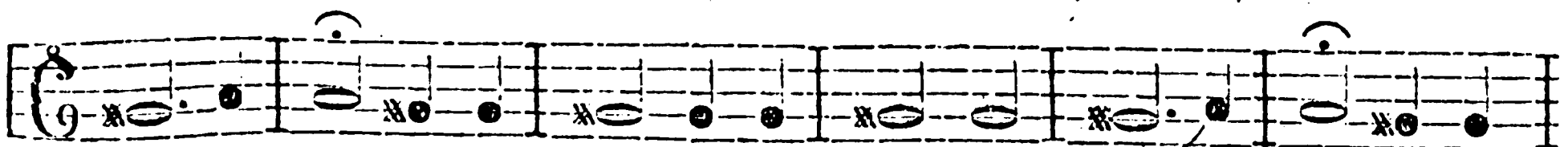
tredsindsty ve Sta di er fra Je ru sa lem, hvis Navn var

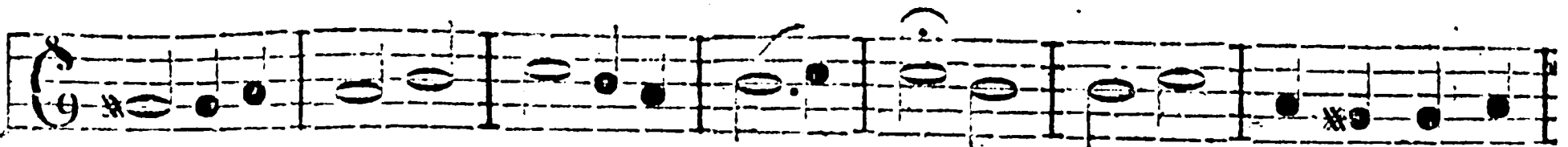
E ma us. Og de ta le de med hver an dre om alle dis se

Ting, som va re skee te. Og det be gav sig der de

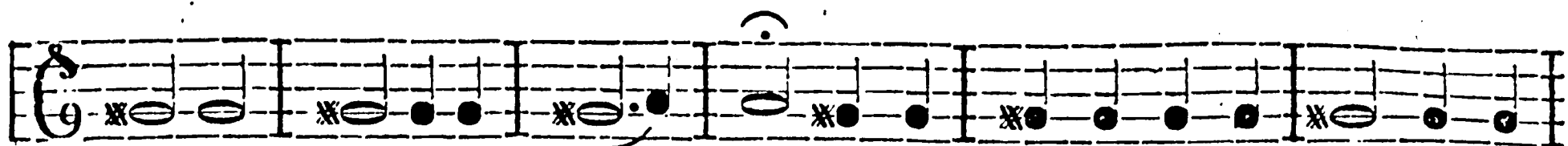
ta le de og be spurgte sig med hver an dre, kom og

Je sus selv nær og vandrede med dem. Men de res Öi ne holdtes

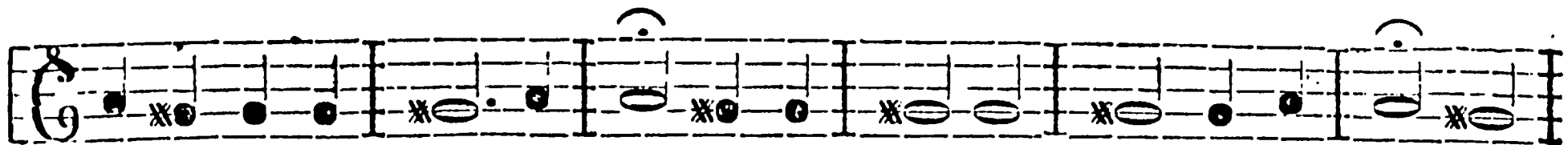
til, saa de ik ke kjend te ham. Men han sag de til dem: hvad

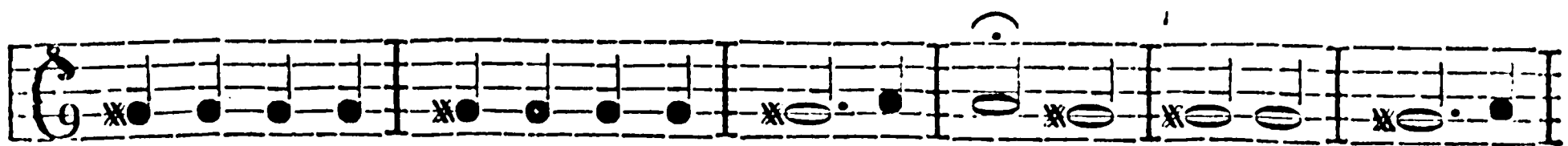
e re dis se for, Ta ler, som I fö re med hver an dre paa

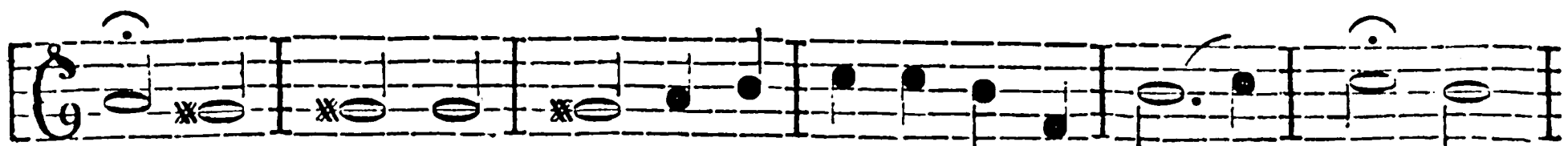
Vei en, og hvi see I, saa be drö ve de ud? Men en af

den, som hed te Cle o. phas, sva re de og sag de til ham: er

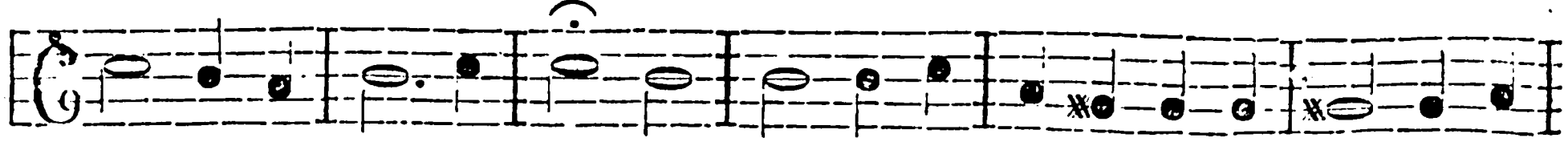
du a le ne fremmed i Je ru sa lem, og veed ik ke de

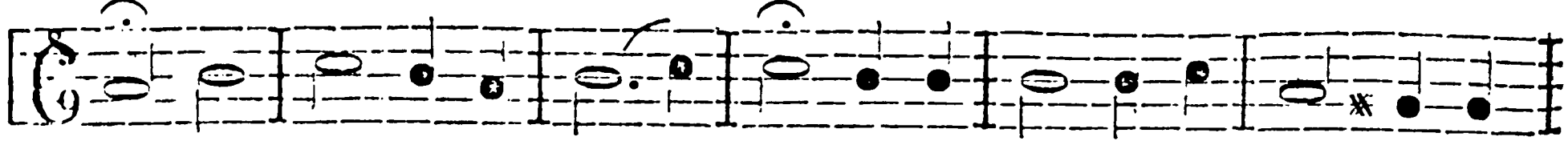
Ting, som e re skee te i den i dis se Da ge? Og

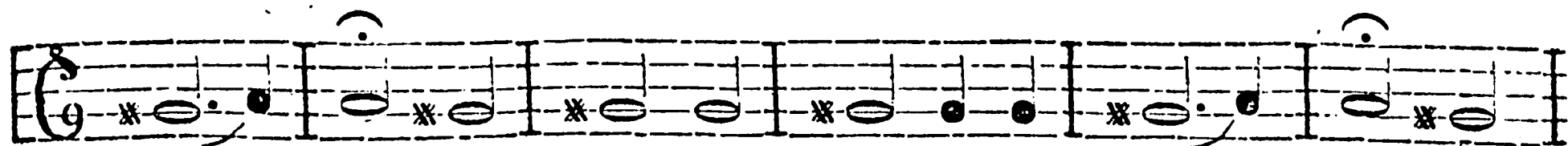
han sagde til dem: hvil ke? Men de sag de til ham: an gaa en de

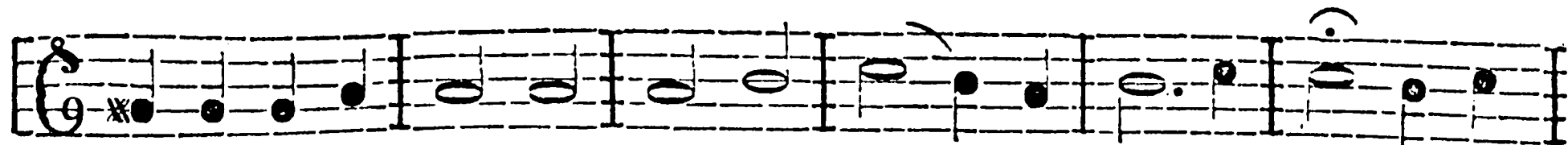
Je sum af Na za reth, som var en Pro phet, mægtig i Gjerning og

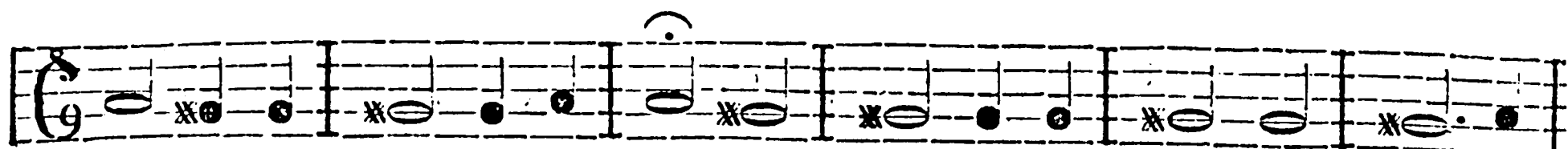
Ord for Gud og alt Fol ket; og hvor le des de yp per ste

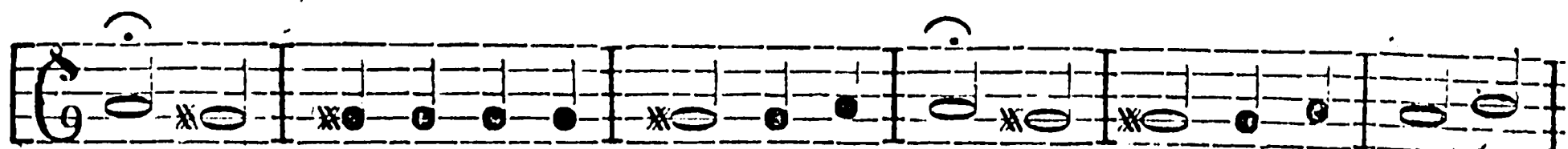
Præ ster, og vo re Ö ver ster ha ve o-

ver ant vor det ham til Döds dom, og kors fæ stet ham. Men vi

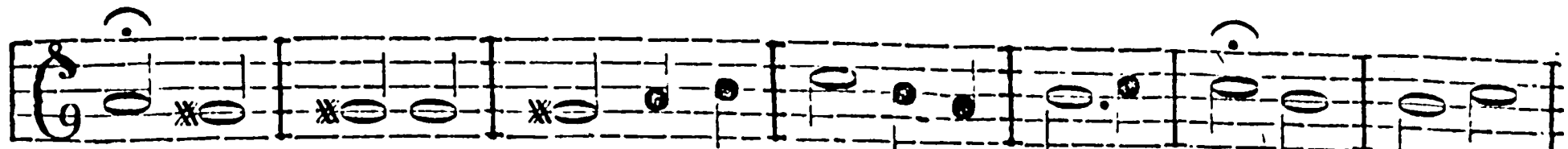
haa be de, at han var den, som skul de for lö se Is ra-

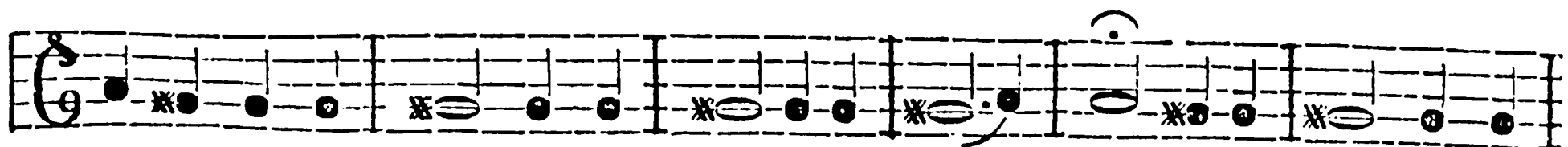
el. Men med alt det te er det i Dag den tre di e Dag,

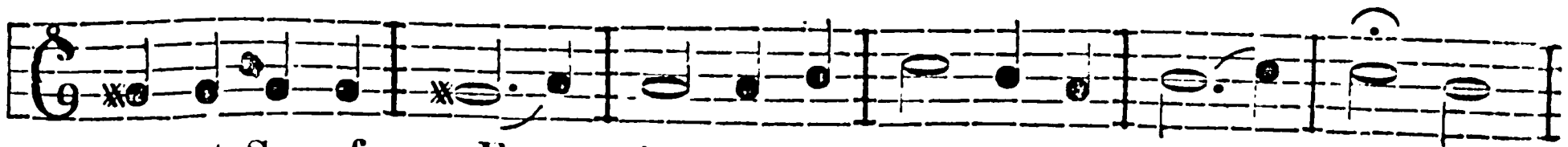
si den det skee te. Saa ha ve og nog le af vo re Qvin-

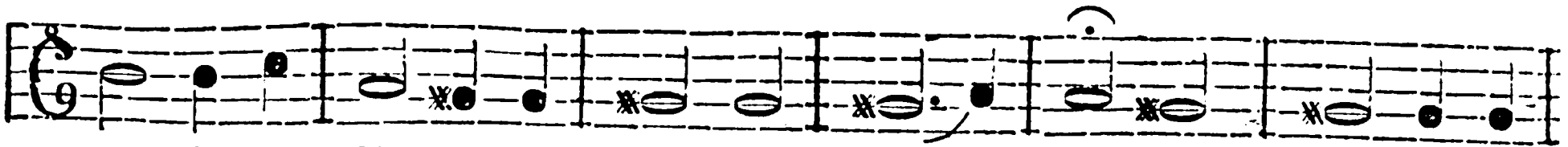
der, som va re aar le ved Gra ven for fær det os; thi der de

ik ke fandt hans Le ge me, kom de og sag de, at de hav de og

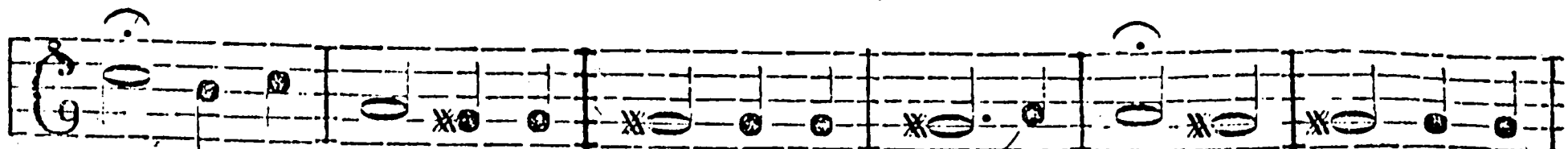
seet et Syn af Eng le, hvil ke sag de: han le ver. Og

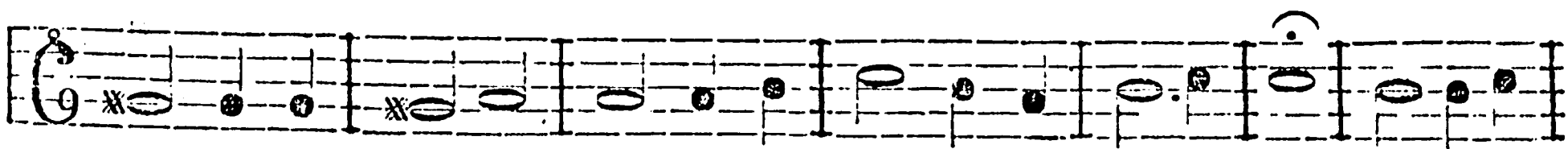
nog le af Vo re gik hen til Gra ven, og fandt det saa-

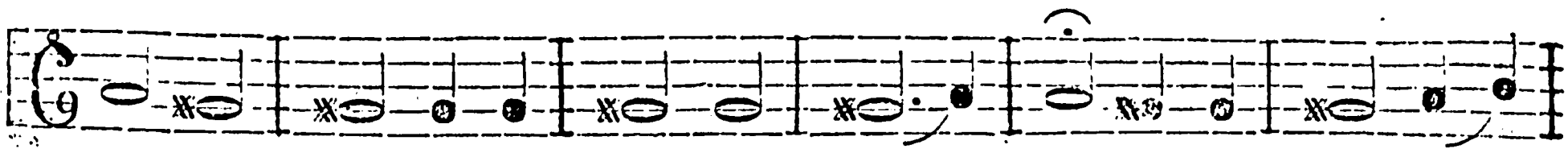
le des, som og Qvin der ne hav de sagt; men ham saae de ik

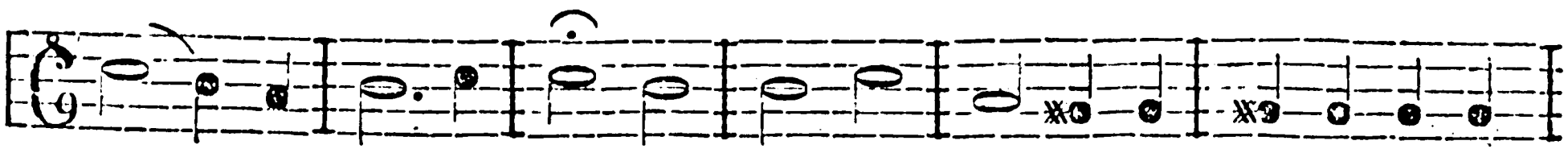
ke. Og han sag de til dem: o I Daa rer og seen hjer te-

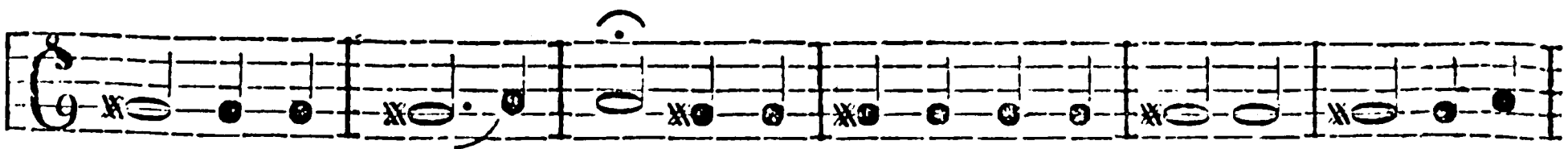
de til at troe alt det, som Pro phe ter ne ha ve sagt! Burde det

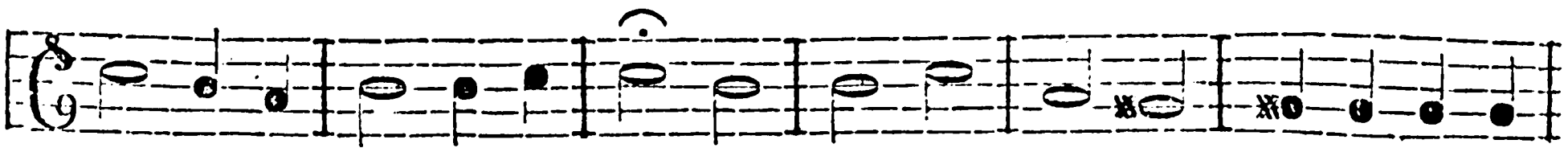
ik ke Christum at li de det te, og at ind gaae

til sin Her lig hed? Og han be gynd te fra Mo se og fra

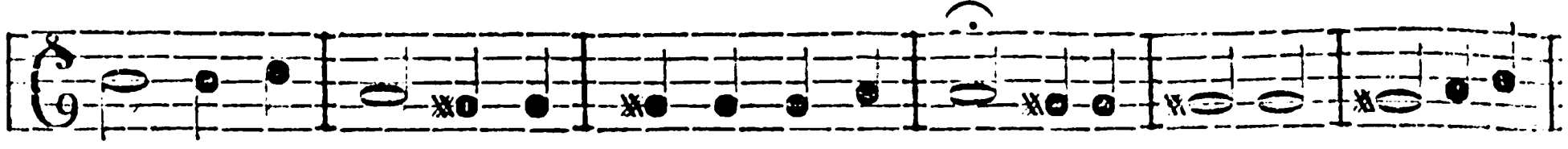
al le Pro phe ter, og ud lag de dem i al le Skrifter ne

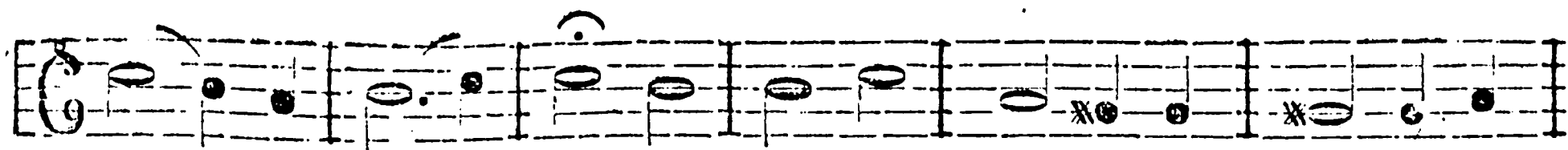
det, som var skre vet om ham. Og de kom nær til By en, som de

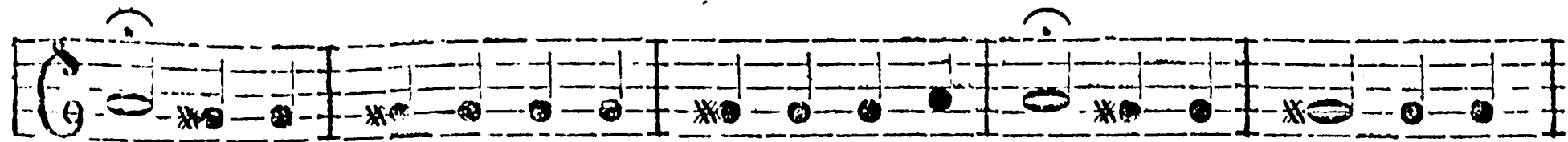
gik til; og han lod, som han vil de gaae læn ge re. Og de

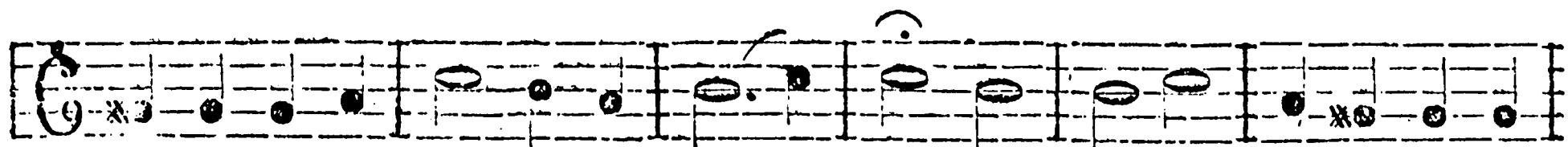
nød te ham me get og sag de: bliv hos os; thi det er mod Aften og

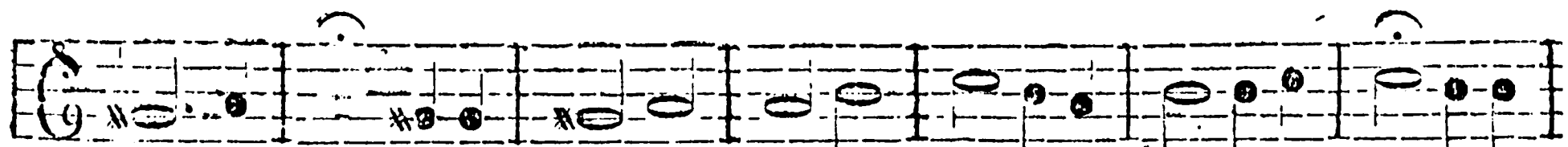
Da gen hæl der. Og han gik ind for at bli ve hos

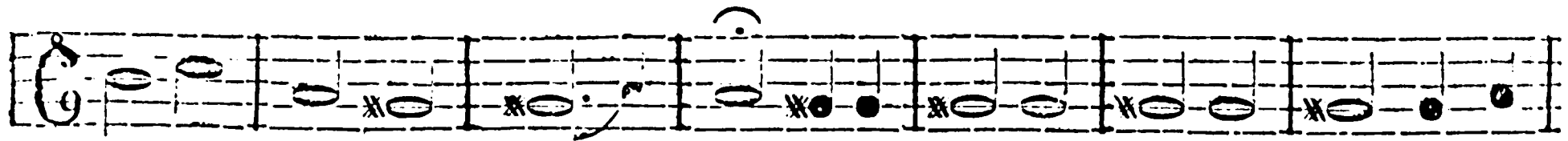
dem. Og det ske te, da han sad med dem til bords, tog han Brød det, vel-

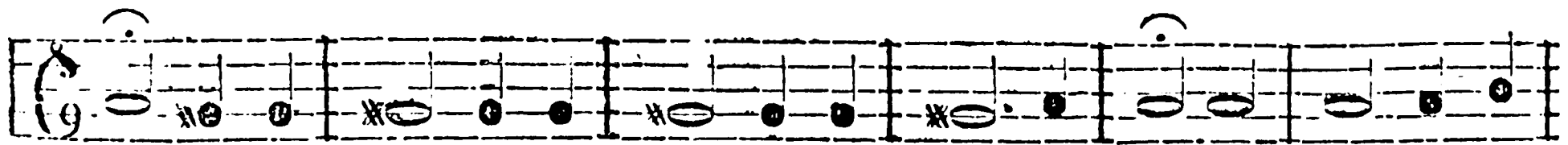
sig ne de og brød det og gav dem. Da ble ve de res Öi ne

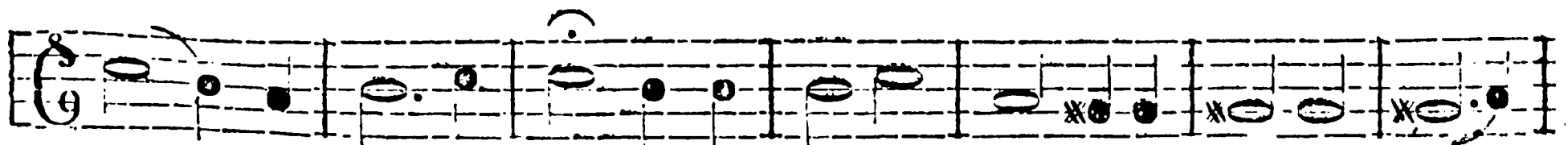
aab ne de, og de kjend te ham, og han blev u synlig for dem. Og de

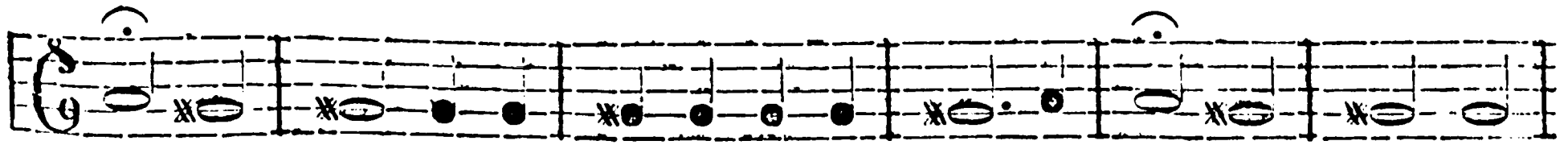
sag de til hver an dre: brændte ik ke vo re Hjer ter i

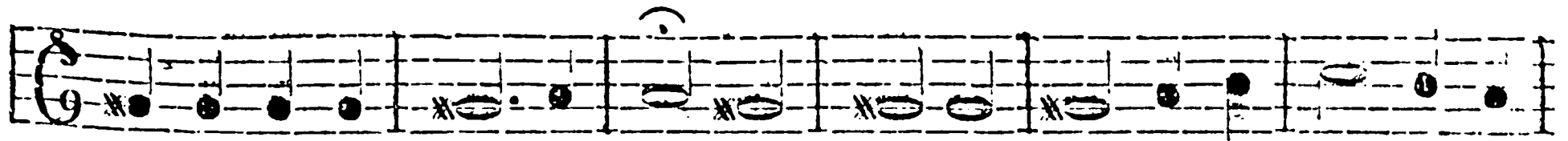
os, der han ta le de til os paa Vei en, og der han op-

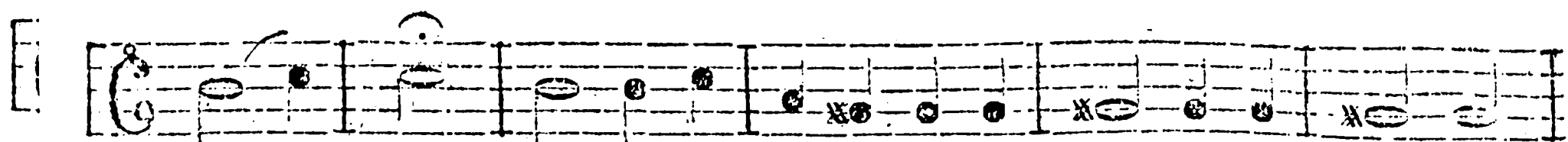
lod os Skrif ter ne. Og de sto de op i den sam me Ti-

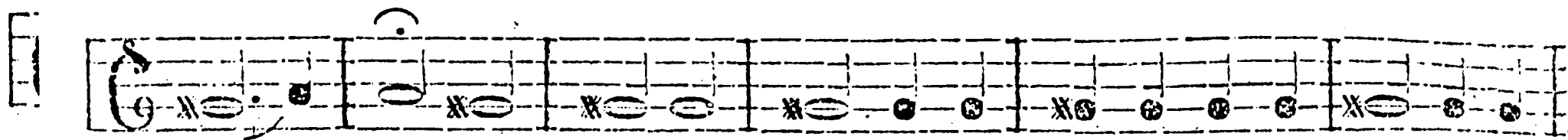
me, og vend te til ba ge til Je ru sa lem, og fandt for-

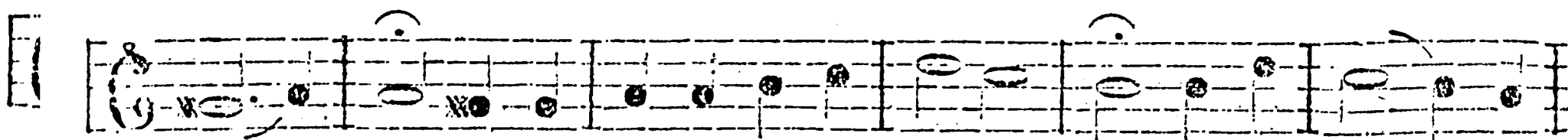
sam le de de El le ve, og dem, som va re med dem, hvil ke

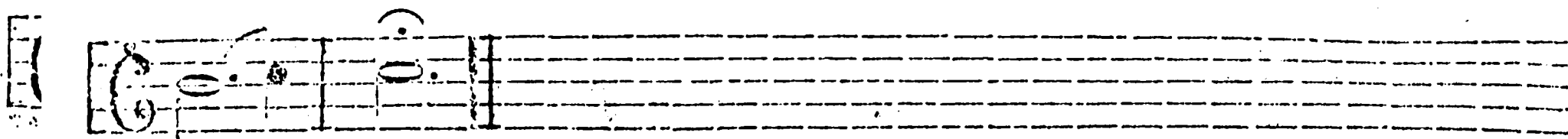
sag de: Her ren er san de lig op stan den og seet af

Si mon. Og de for tal te de Ting, som va re ske te paa

Vei en, og hvor le des han blev kjendt af den, i det han brød

Brö det.

Efterat Evangeliet er messet, vender Præsten sig igjen mod Alteret; derpaa afløres han Messe-Klæderne og forlader Alteret, da hans Forretning der før Prædiken er tilendebragt.

Enhver Messe, med Undtagelse af "Fader vor" og "Nadverens Indstiftelses Ord", begynder altid med: "Herren være med Eder!" som messes med Ansigtet vendt mod Menigheden, hvortil hører Svaret af Choret: "Og med din Aand," under hvilket Præsten vender sig mod Alteret og messer Collecten.

Det bemærkes, at enhver Collect (Bön) altid messes mod Alteret (Östen), og enhver Epistel, eller Lectie, og Evangelium messes mod Menigheden.

Messen för Prædiken kan være enten saakaldet Heel- eller Halv-Messe. Ved Heel-Messe forstaaes, naar baade Collect, Epistel eller Lectie og Evangelium messes; ved Halv-Messe derimod, naar allene Collect og Epistel eller Lectie messes, hvilket sidste især finder Sted i Landsbykirker. Hvor der kun er Halv-Messe, følger det af sig selv, at Præsten, efterat Collecten og Epistelen eller Lectien er messet, forlader Alteret.

Til Exempel og Övelse fremsættes endnu Collect, Epistel og Evangelium paa

16de Søndag efter Trinitatis.

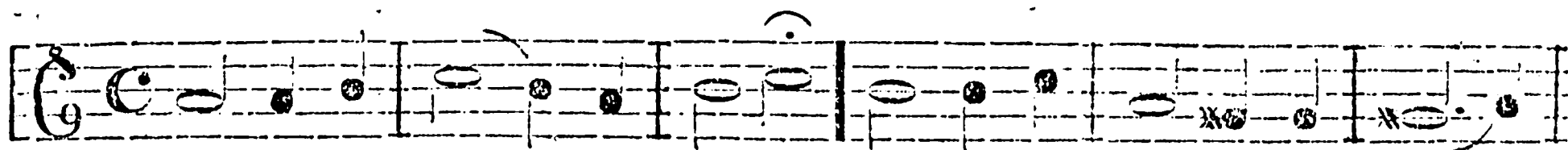
Collect. (Mod Menigheden).

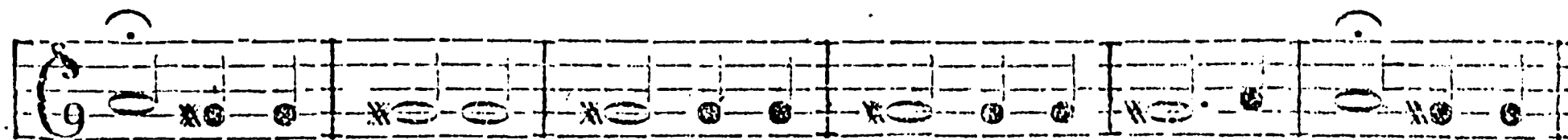
Her ren væ re med E der!

Choret svarer: "Og med din Aand!" vid. p. 7.

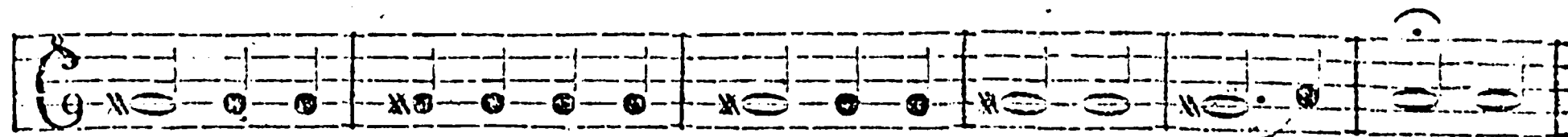
Under Svaret vender Præsten sig mod Alteret og vedbliver:

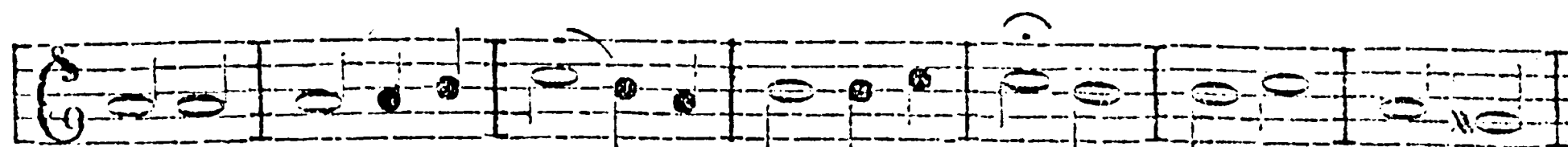
La der os al le be de: Her re Gud, him mel ske Fa-

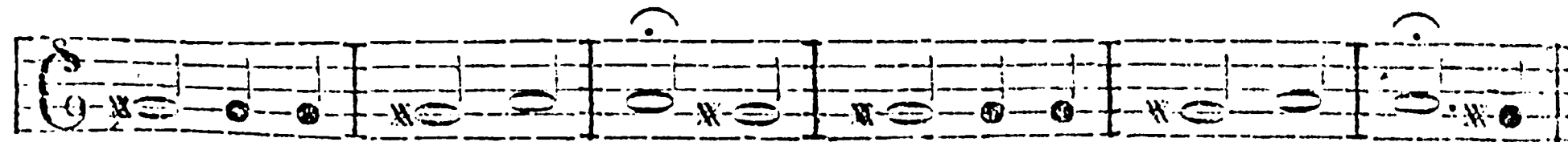
der! du som ha ver la det din Søn bli ve Men ne ske, at han

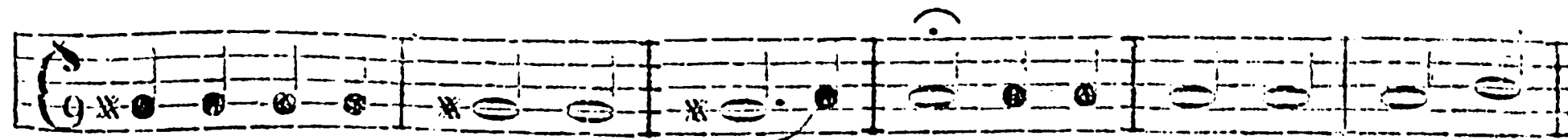
først ved sin Død skul de be ta le for vo re Syn der og

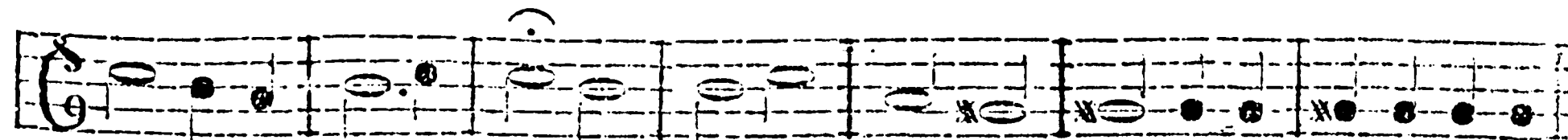
si den frel se os fra den e vi ge Død! Vi be de Dig be-

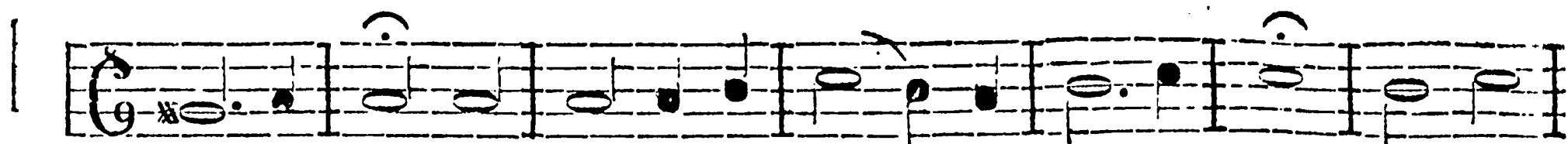
hold os i det te Haab, at vi ik ke tviv le paa, at

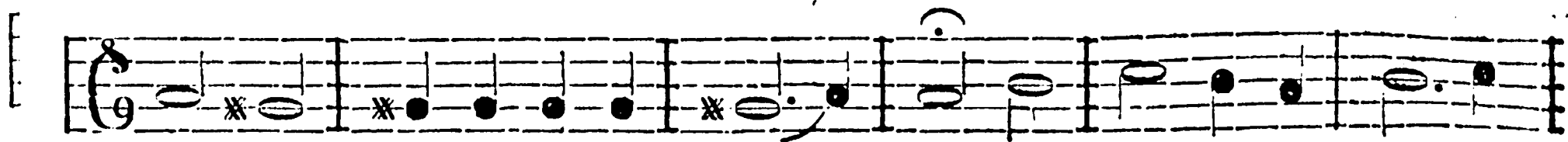
li ge som vor Her re Chri stus ha ver op vakt En kens

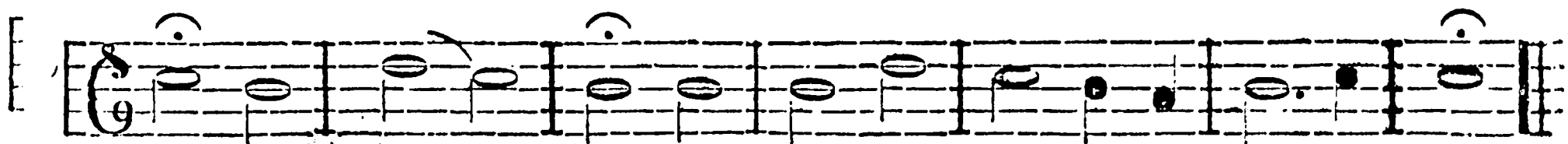
Søn ik kun ved et Ord, vil han i li ge maa de op væk ke os paa

Dom me dag, og gjö re os e vig sa li ge, han, som

med dig le ver og re gje rer i hel lig Aands E nig-

hed, en sand Gud, fra E vig hed og til E vig hed.

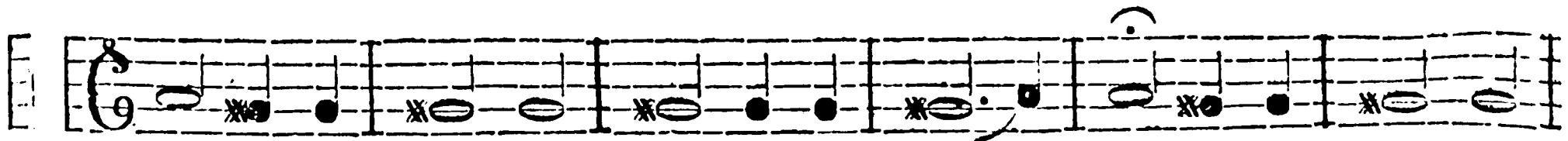
Choret svarer: "Amen!" vid. p. 9.

Præsten vender sig under Svaret mod Menigheden og messer:

Epistelen:

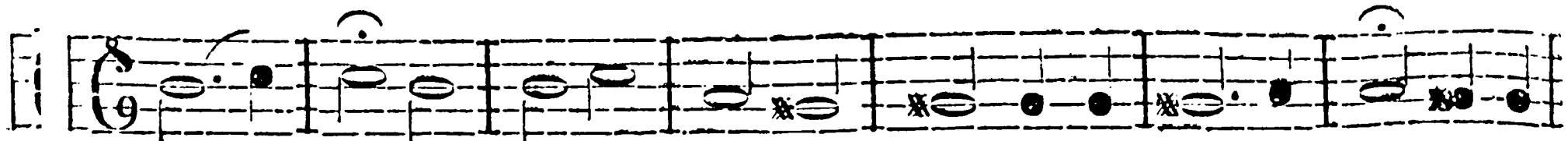
E pi ste len skri ver Sct. Pau lus A po stel. Der for

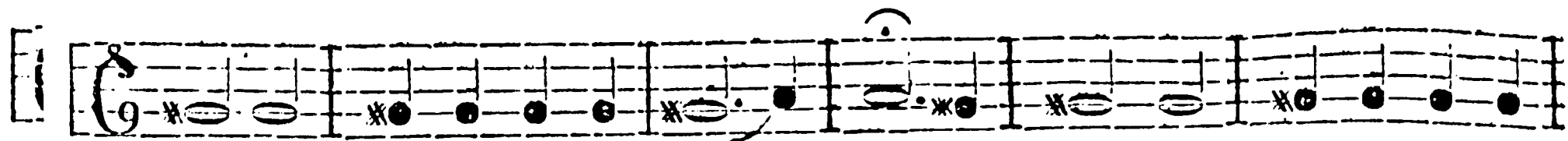
be der jeg at I ik ke for sa ge o ver mi ne

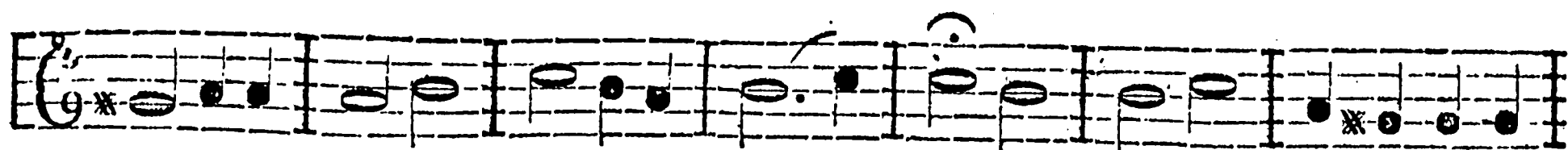
Trængsler, som jeg li der for E der, hvil ket er E ders

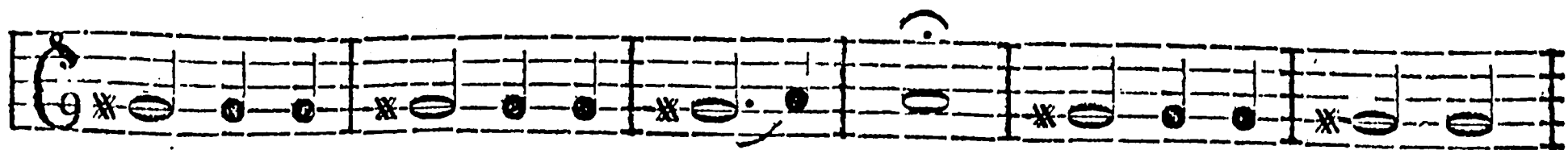
Æ re. For den ne Sags Skyld böi er jeg mi ne Knæ for vor

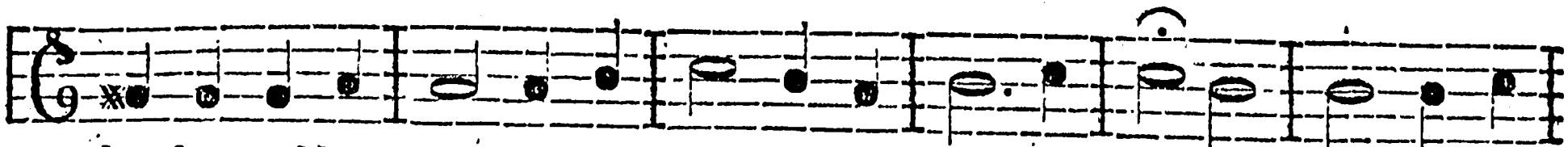
Her res Je su Chri sti Fa der, af hvem al Fa der lig hed

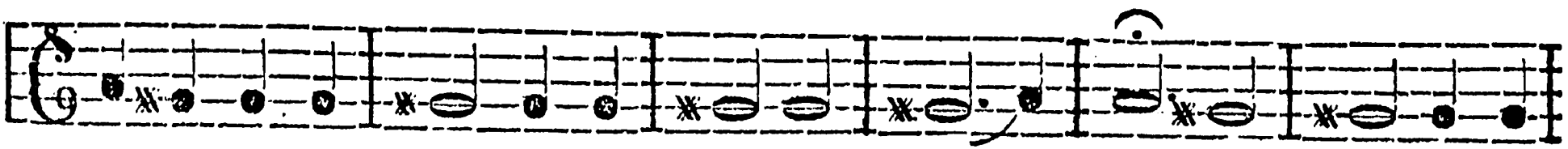
kaldes i Him le ne og paa Jor den, at han vil gi ve E der

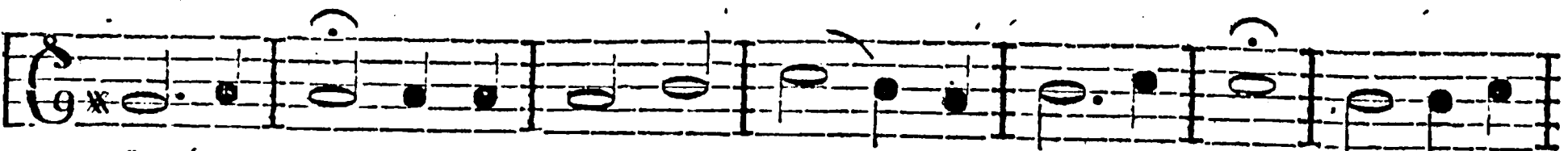
ef ter sin Her lig heds Rig dom mæg ti gen at be

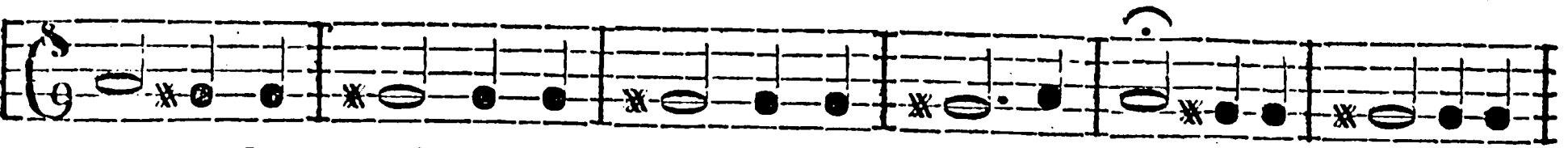
kræftes ved hans Aand i det ind vor tes Men ne ske; at Christus maa

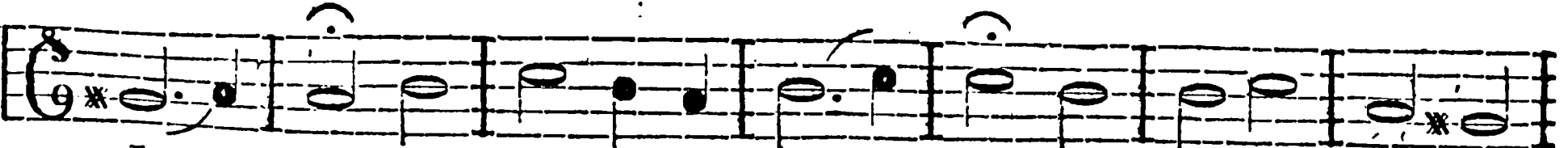
bøe for medelst Tro en i E ders Hjer ter, saa at I, rød

fæ ste de og grund fæ ste de i Kjer lig hed, kun ne for

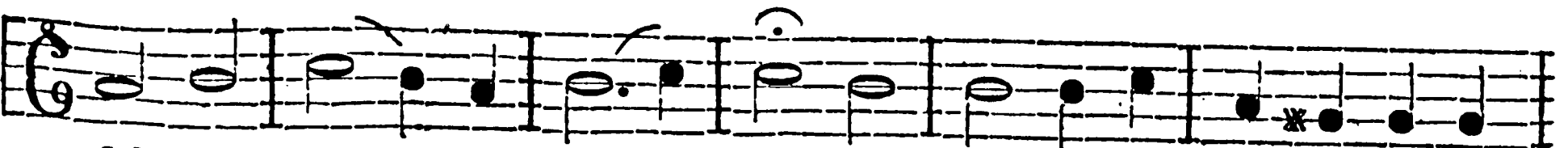
maae at be gri be med al le de Hel li ge baade Breden og

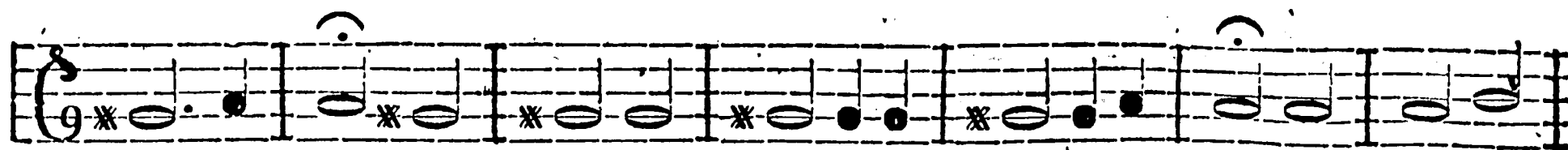
Læng den og Dyb den og Høi den, og kjen de Chri sti

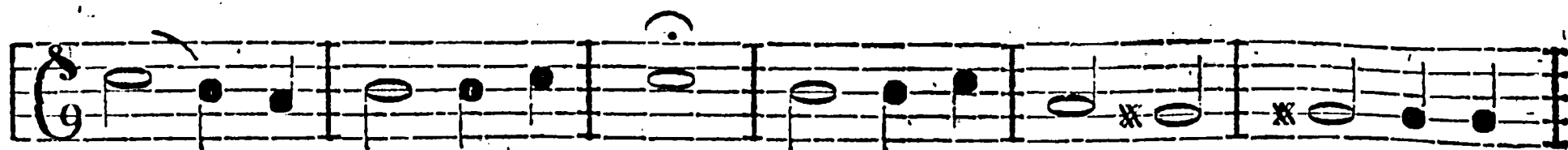
Kjer lig hed, som o ver gaa er al Kund skab; at i kun ne op

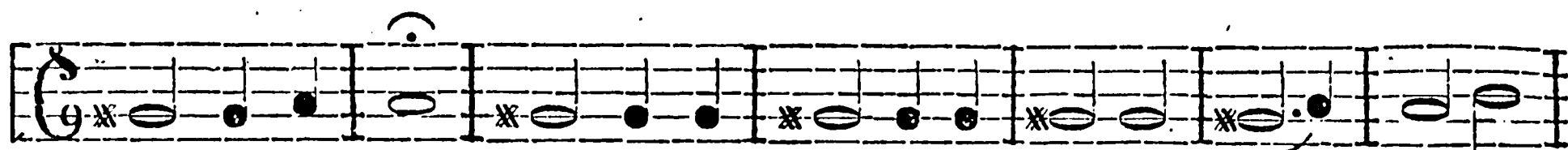
fyl des med al Fyl de. Men ham, som for maa er o ver

al le Ting at gjö re langt o ver flö di ge re, end hvad vi

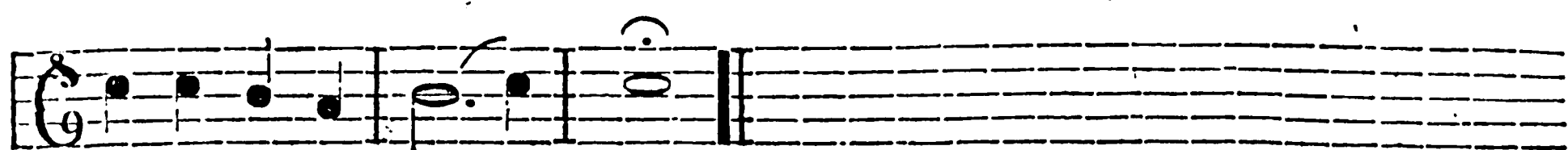
be de el ler for staae, ef ter den Magt, som te er sig

kraf tig i os, ham næ re Æ re i Me nig he den ved

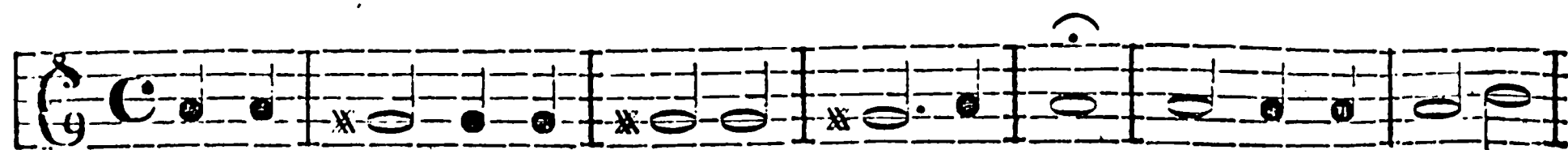
Chri stum Je sum, gennem al le Slæg ter, i al le

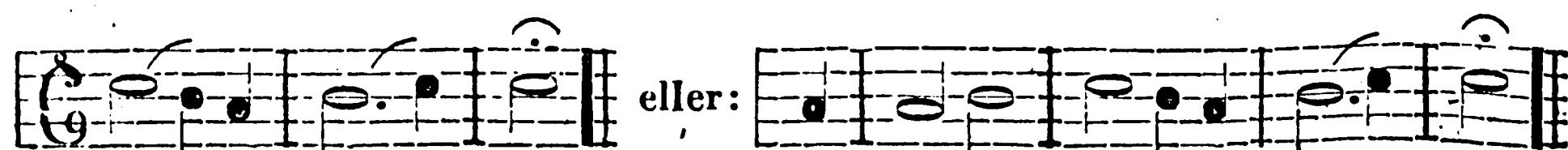
E vig he der A men.

Det bemærkes, at naar Epistelen eller Lectien euder med Ordet "Amen" dette da messes af Præsten, og ikke synges af Choret.

Evangelium begynder, som forhen er anført, med: "Herren være med Eder" mod Menigheden, hvortil Choret svarer: "Og med din Aand, vid. p. 7, hvorefter Præsten messer i uforandret Stilling:

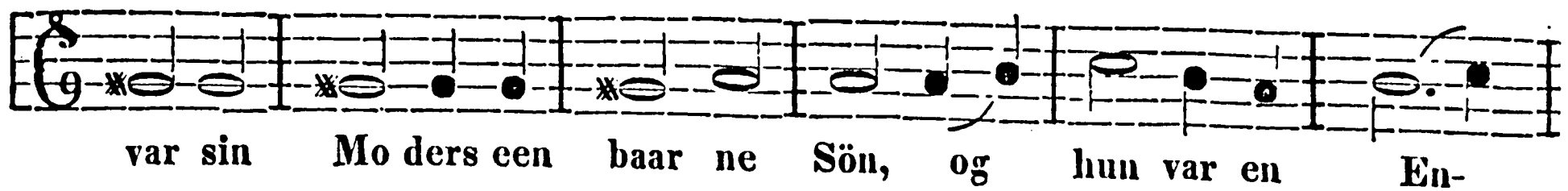
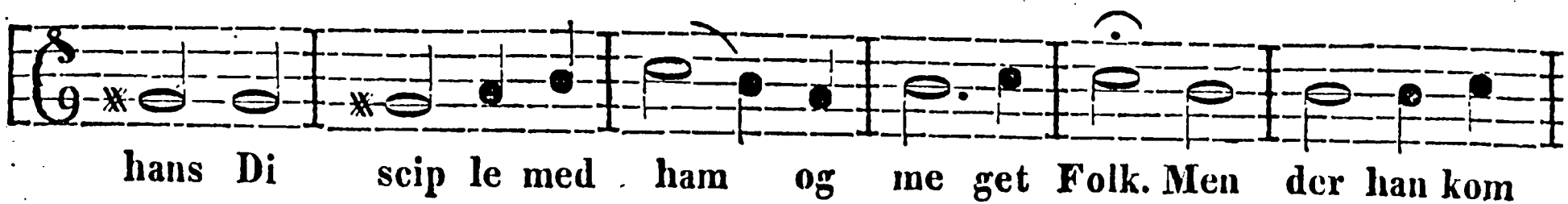
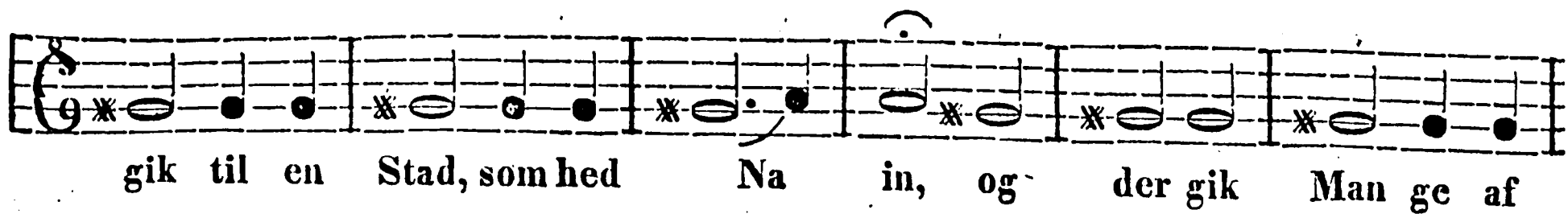
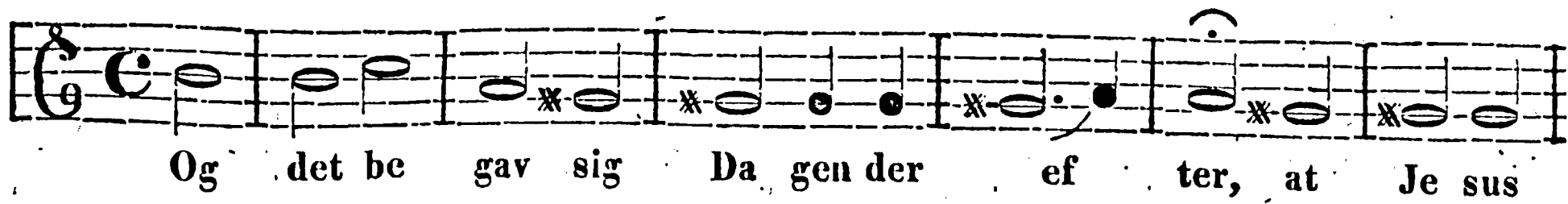

Det te hel li ge E van ge, li um skri ver E van ge-

li sten Lu cas E van ge li sten Jo han nes
Mar cus Mat thæ us

Choret svarer: "Gud være lovet for sit glædelige Budskab" vid. p. 12,
og Præsten vedbliver uden at vende sig:

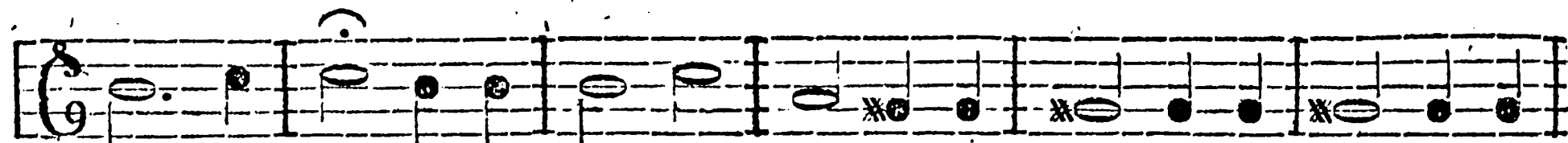

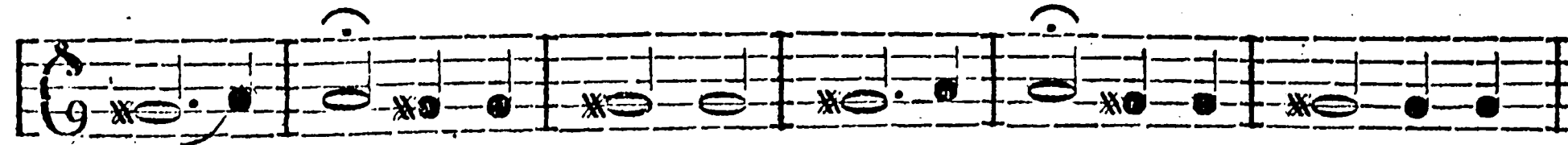
til og rør te ved Baa ren; men de, som ba re sto de

stil le, og han sag de: du nn ge Karl, jeg si ger

dig, staae op! Og den Dö de rei' ste sig op og be gynd te at

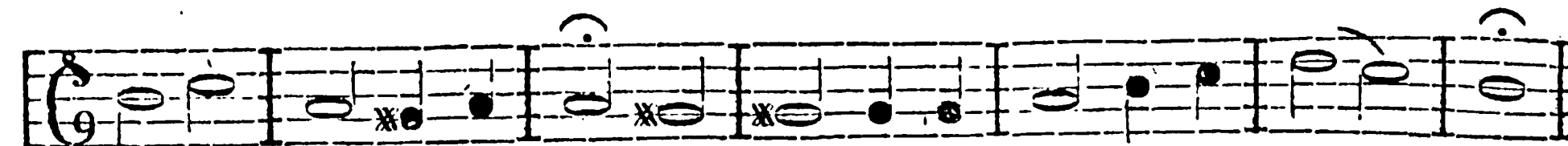
ta le; og han gav hans Mo der ham. Men en Frygt be tog

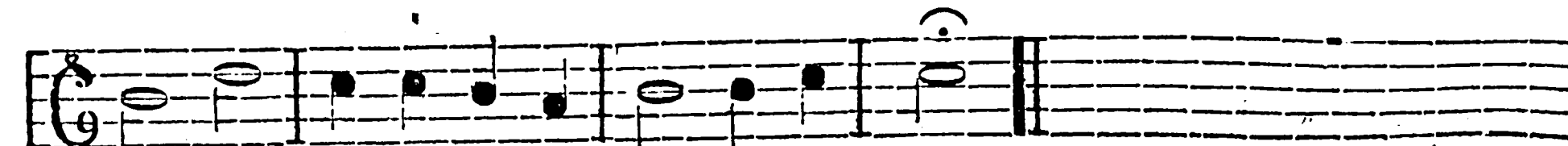
Al le, og de pri se de Gud og sag de: der er en

stor Pro phet op reist i blandt os, og Gud ha ver be søgt sit Folk. Og

den ne Ta le om ham kom ud i det gand ske Ju dæ a,

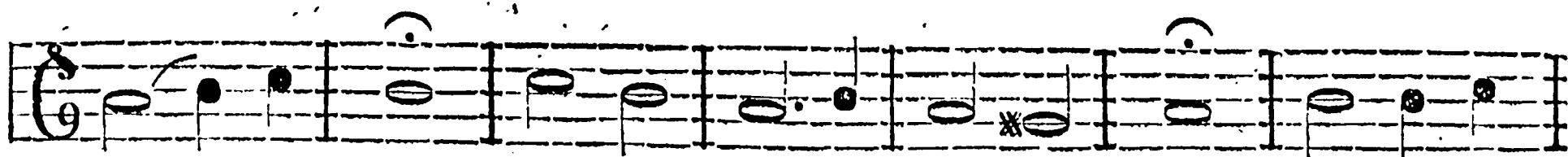

og i alt det omkring lig gen de Land.

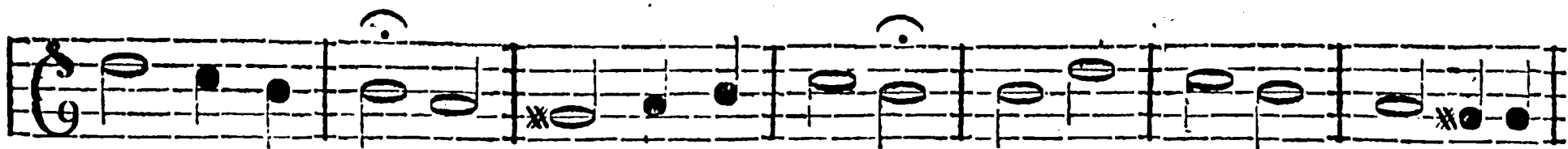
Om Altertjenesten efter Prædiken

Strax efter Prædiken synges en Psalme, under hvilken Præsten gaaer for Alteret, og bliver, hvis der er Altergang, der iført Messeklæderne. Naar Psalmen er udsjungen, vender Præsten sig imod Communicanterne og oplæser Intimationen til Alterens Sacramente efter Alterbogen, hvorefter han vender sig mod Alteret og messer:

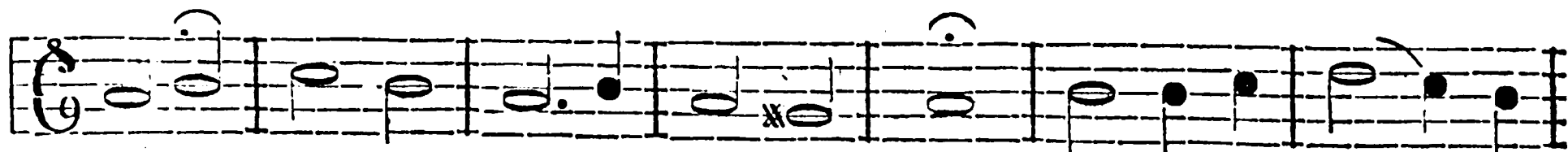
Fader vor:

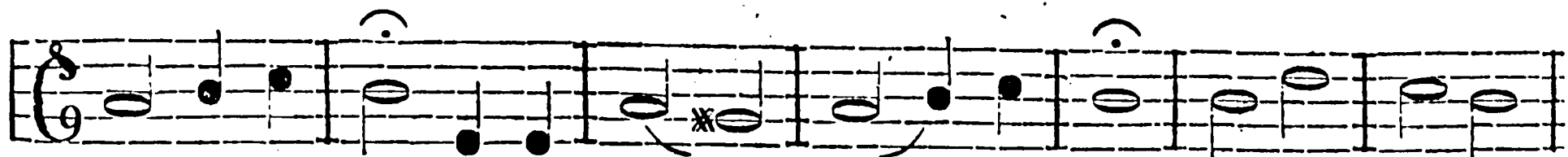
Fa der vor, du, som er i Him me len! hel li get

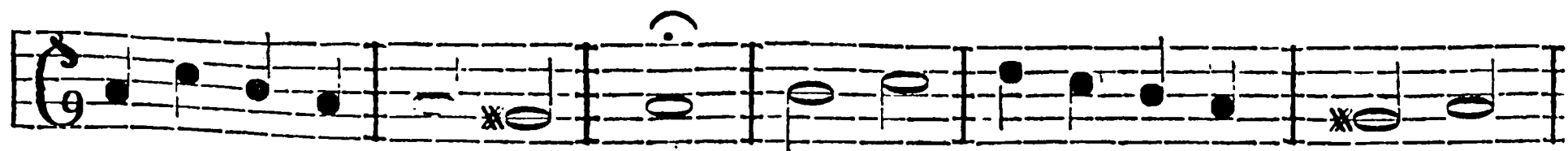
vor de dit Navn! til kom me dit Ri ge! skee din Vil li e her paa

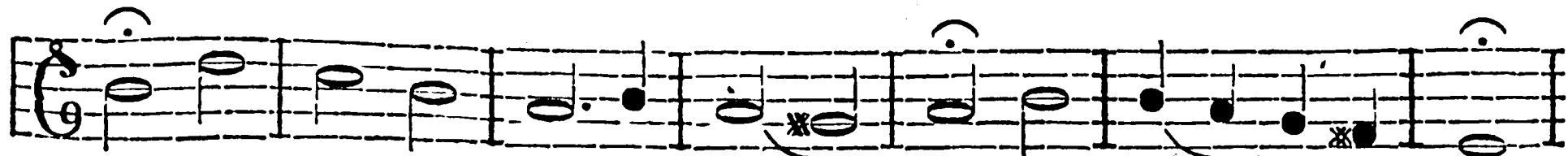
Jor den, som den er i Him me len! Giv os i Dag vort

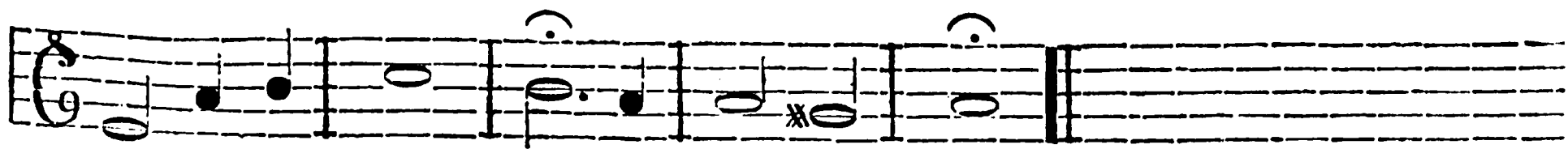
dag li ge Brød! og for lad os vor Skyld, som vi og for-

la de vo re Skyld ne re! Leed os ik ke u di Fri stel-

se! men frels os fra det On de! Thi Ri get er dit,

Mag ten og Æ ren i E vig hed.

Hertil svarer Choret: "Amen" saaledes som følger:

I 3 Stemmer:

I 4 Stemmer:

A men! A men!

Præsten bliver under Svaret staaende i samme Stilling, altsaa mod Alteret, og messer derpaa Nadverens Indstiftelses Ord, som følger:

Alterens Sacramente:

Vor Her re Je sus Chri stus i den Nat da han blev for-

NB.

raadt, tog han Brö det, tak ke de og bröd det, gav

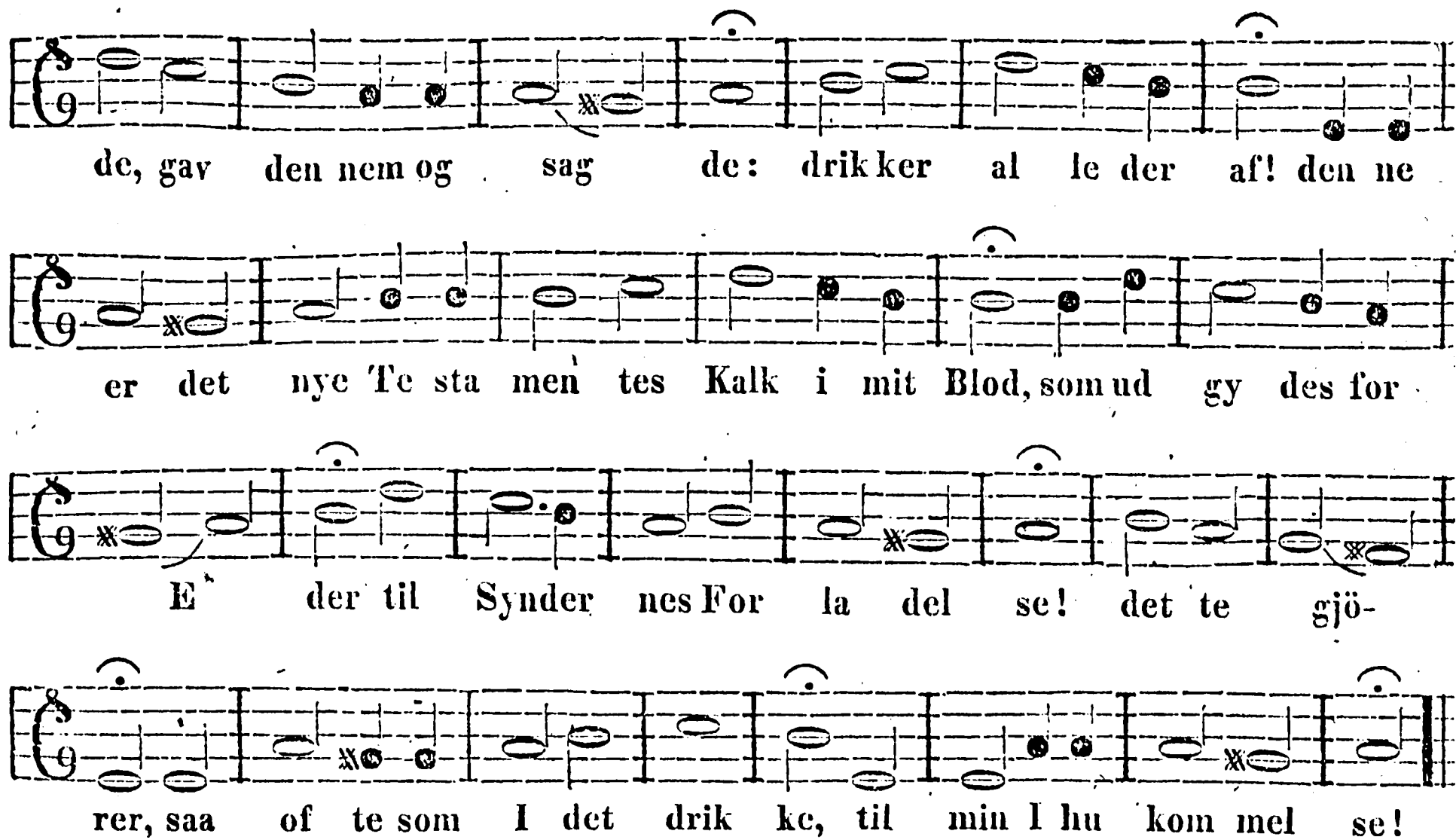
si ne Di scip le og sag, de: Ta ger det te hen, og æ der

det! det er mit Le ge me, som gi ves for E der!

det te gjö rer til min I hu kom mel se! Li ge

NB.

saa tog han og Kal keu ef ter Af tens Maal tid, tak ke

de, gav den nem og sag de: drikker al le der af! den ne
er det nye Te sta men tes Kalk i mit Blod, som ud gy des for
E der til Synder nes For la del se! det te gjö-
rer, saa of te som I det drik ke, til min I hu kom mel se!

Ved de anførte NB. NB. bemærkes, at med det første NB. tager Præsten Disken med Brödet, og ved det sidste NB.: Kalken med Vinen i Haanden, hvilke, hver især, han vedbliver at holde indtil Ordene" dette gjører o. s. v."

Efterat Consecrationen saaledes er fældbyrdet, istemmer Choret en Psalmé, under hvilken Brödet og Vinen distribueres og det i Alterbogen foreskrevne Önske til Communicanterne udsiges for hvert Sæt Communicantere især, idet Præsten hvergang, efterat have foretaget Distributionen, træder for Midten af Alteret med Kalken i Haanden.

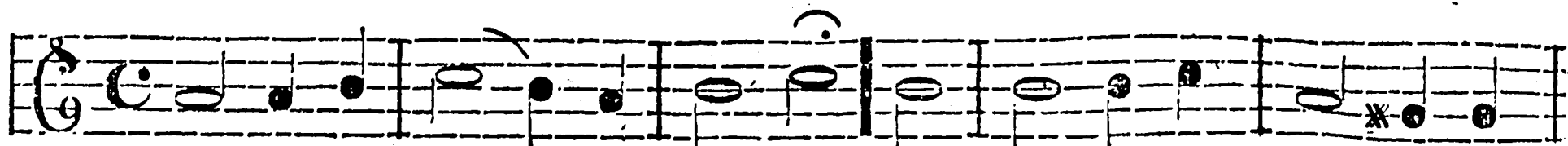
Efterat Communionen er endt, synges Psalmen No. 398 af den evangelisk christelige Psalmebog. Derefter vender Præsten sig mod Menigheden og messer:

Her ren væ re med E der!

Herpaa svarer Choret: "Og med din Aand!" vid. p. 7. Under dette Svar vender Præsten sig atter mod Alteret, og messer som følger:

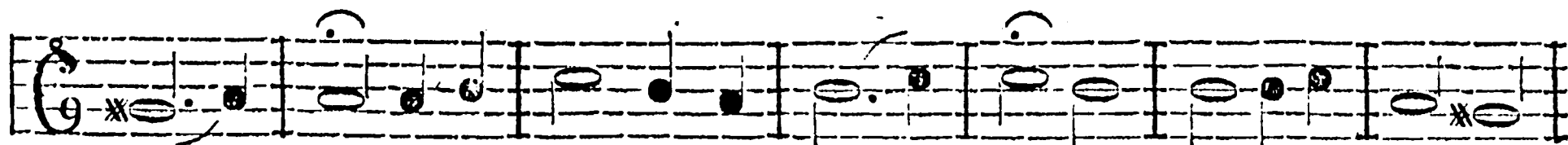
Collect efter Alterens Sacramente:

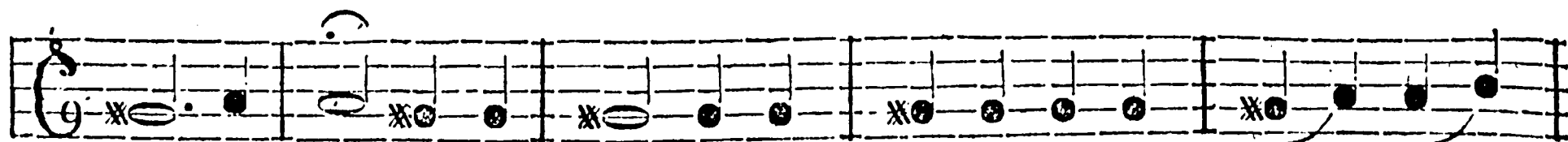
La der os Al le be de: Vi tak ke dig, Her re al-

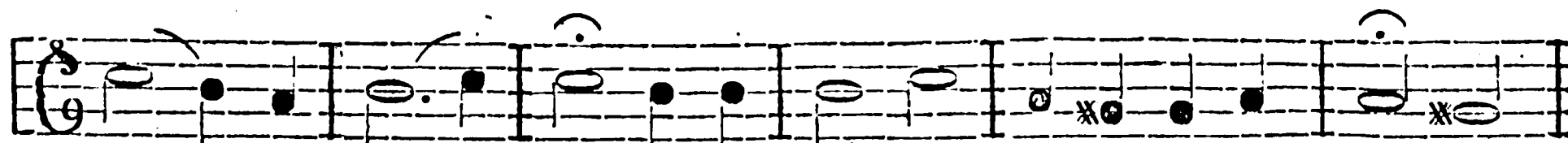
mæg tig ste e vi ge Gud! at du med dis se sa li ge

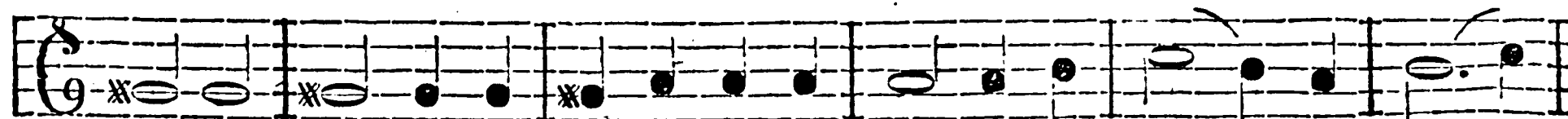
Ga ver ha' ver os ve der qvæ get; nu be de vi din Barm-

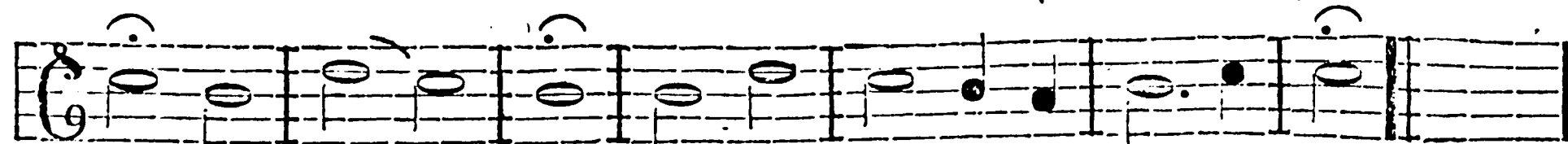
hjer tig hed, at du la der os dis se sam me Ga ver

ret be kom me, til vor Tro es Styr kel se paa dig, og

til en bræn den de Kjer lig hed i mel lem os selv ind byr-

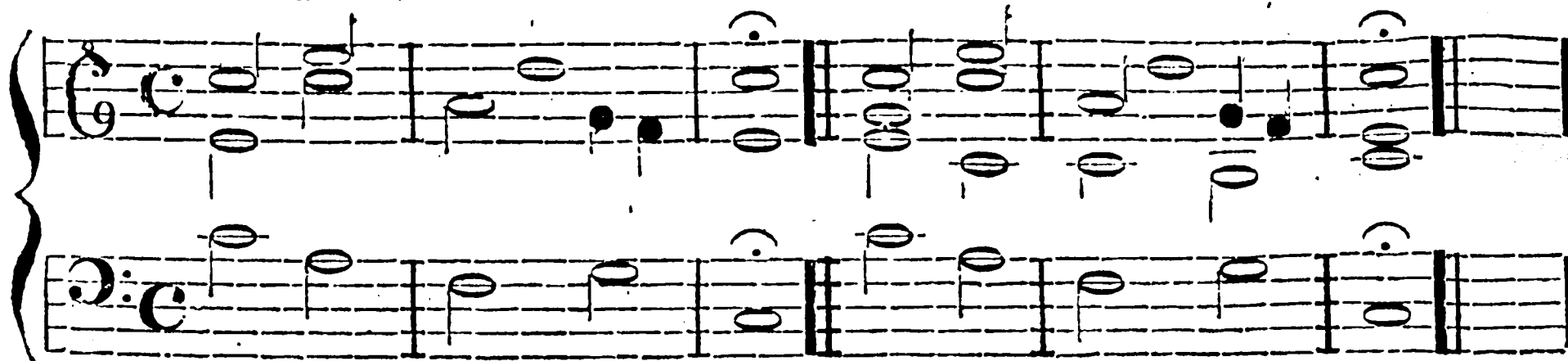

des, for din Söns, Je su Chri sti, vor Her res Skyld!

Hertil svarer Choret: "Amen" saaledes:

I 3 Stemmer:

I 4 Stemmer:

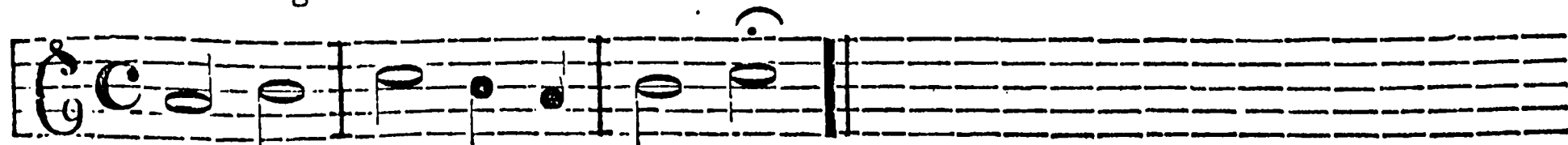
A

men! A

men!

Efter dette Svar vender Præsten sig mod Menigheden, og messer derpaa Velsignelsen saaledes som følger:

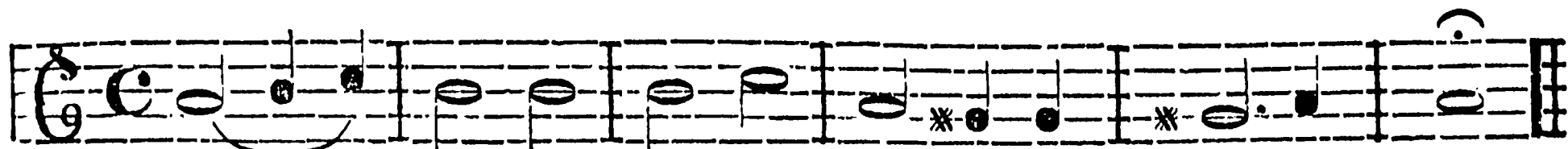
Velsignelsen:

Her ren væ re med E der!

Hertil svarer Choret: "Og med din Aand!" vide pag. 7.

Under dette Svar bliver Præsten (her) staaende i uforandret Stilling, uden at vende sig, og fortsætter saaledes som følger:

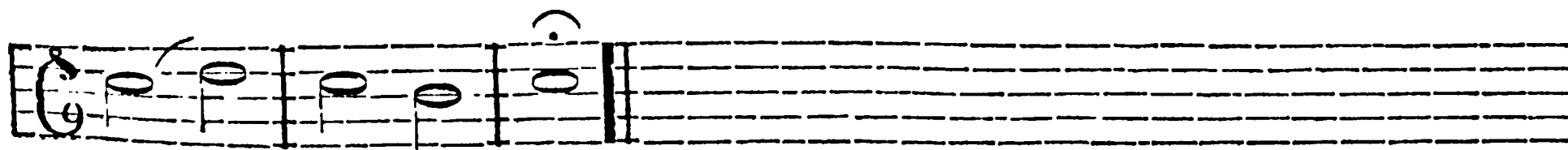
Her - - ren vel sig ne dig og be væ re dig!

Her ren la de ly se sit An sigt o ver dig, og væ re dig

naa dig! Her ren løf te sit Aa syn paa dig, og

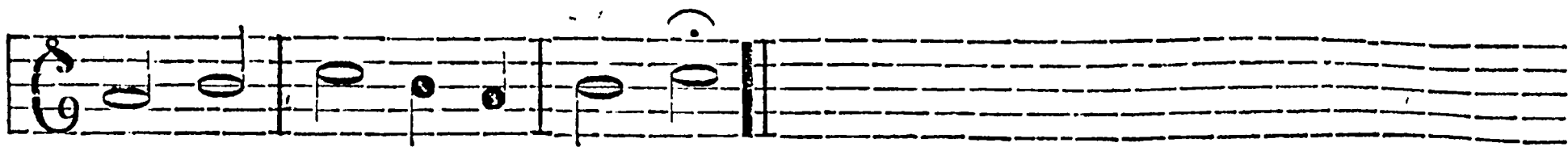

gi ve dig Fred!

Hertil svarer Choret det saakaldte tredobbelte: "Amen" vid. pag. 9.

Under dette Svar vender Præsten sig igjen mod Alteret, og lader sig derefter afføre Messeklæderne; dog bliver han i Almindelighed staaende for Alteret, saalænge Beslutnings-Psalmen synges, hvorefter han, ligesom ved Gudstjenestens Begyndelse, knæler paa Alter-Skammelen, medens Bönnen efter Gudstjenesten læses i Chorsdøren, og forlader derpaa Alteret.

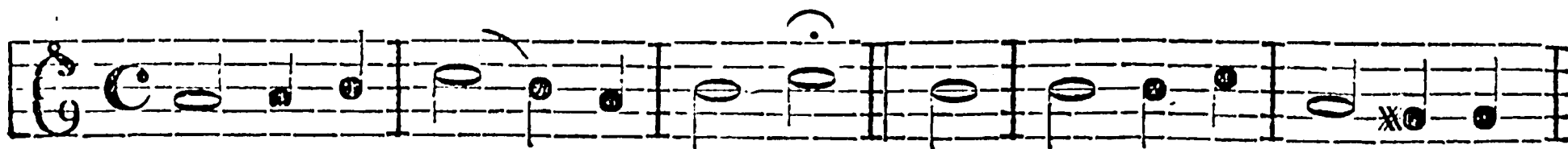
Dersom ingen Altergang finder Sted, gaaer Præsten alligevel efter Prædiken for Alteret, men bliver ikke iført Messeklæderne, og vender sig, efterat Psalmen er endt, mod Menigheden og messer:

Her ren væ re med E der!

Choret svarer: "Og med din Aand!" vid. p. 7. Under Svaret vender Præsten sig atter mod Alteret og messer: Collecten om Ordet, hvilken Collect messes efter Prædiken, saavel til Høimesse, naar der ikke er Communion, som ogsaa til Aftensang, og begynder, ligesom enhver Collect, med: "Lader os alle bede" saaledes:

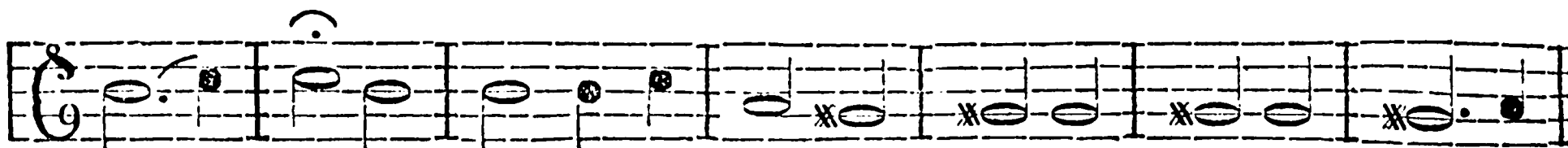
Collect om Ordet:

La der os al le be de: O Her re Gud, him mel ske

Fa der! vi tak ke dig for den ne din fa der li ge Vel-

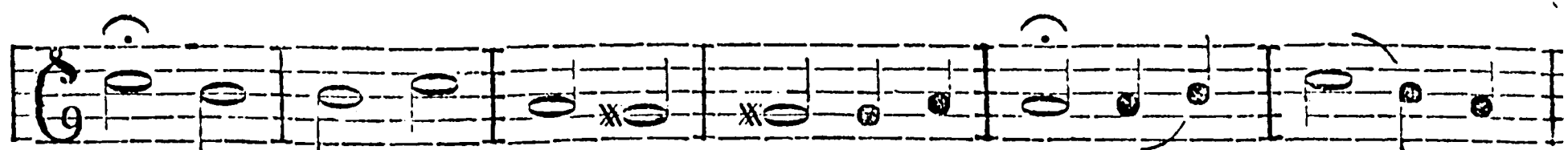
gjer ning, at du af din sto re Naa de og Barm hjer tig-

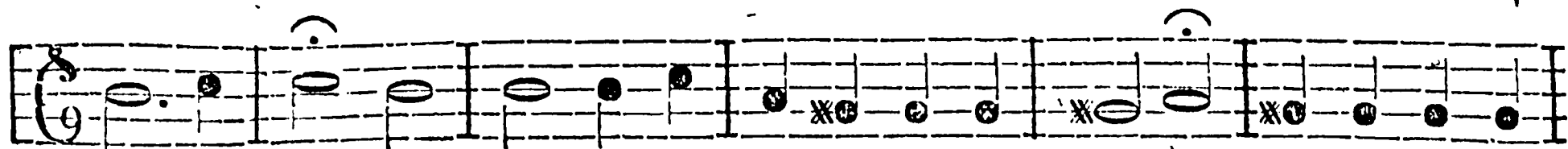
hed ha ver gi vet os dit hel li ge og sa li ge Ord, ved

hvil ket du og saa her hos os for sam ler din chri sten Kir-

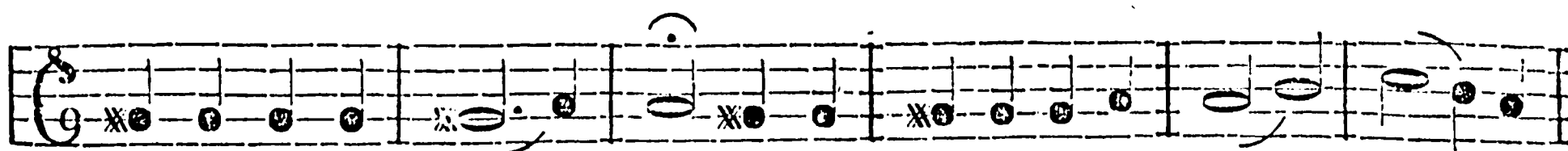
ke. Vi be de dig yd my ge li gen, giv os din

Hel lig aand, at vi med tak nemme li ge Hjerter maat te det an-

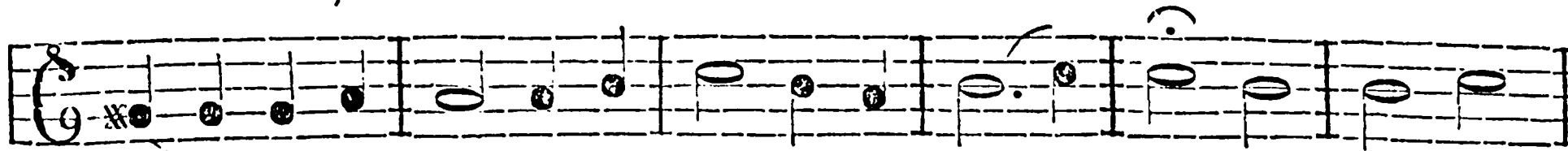
nam me og skik ke os der ef ter, og sted se og al tid

vox e og for frem mes i den chris te li ge Troe, Haab og

Kjer lig hed, og saa en de lig bli ve sa li ge ved din

el ske li ge Søn, Je sum Christum vor Her re, som med dig

le ver og re gje rer i Hel ligaands E nig hed, en

sand Gud, fra E vig hed og til E vig hed!

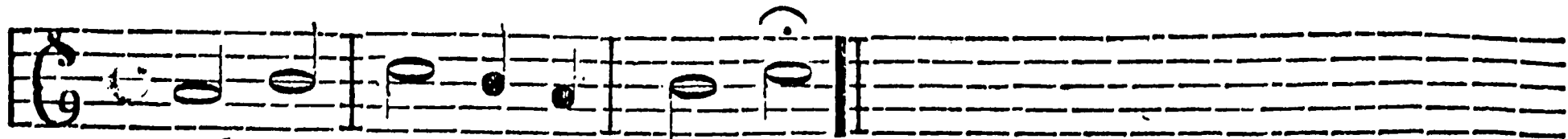
Hertil svarer Choret det Amen, som er anført p. 28.

Derpaa vender Præsten sig atter mod Menigheden og messer Velsignelsen

saaledes, som findes anført p. 29, hvorefter han igjen, vender sig mod Alteret, medens Choret svarer det tredobbelte Amem, vid. p. 9.

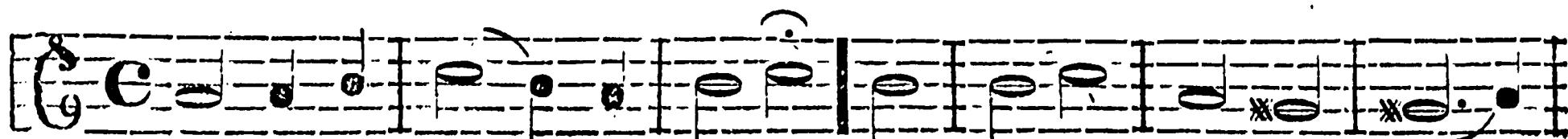
Saalænge Fasten varer og paa Langfredag messes, saavel til Höimesse, naar der ikke er Altergang, som og til Aftensang, efter Prædiken, følgende Collect:

Collect i Fasten og paa Langfredag:

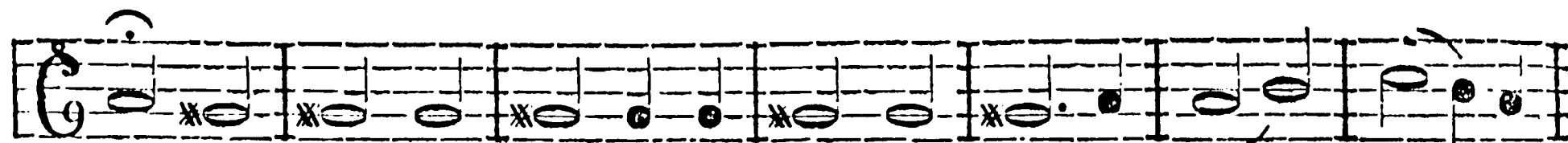

Her ren væ re med E der!

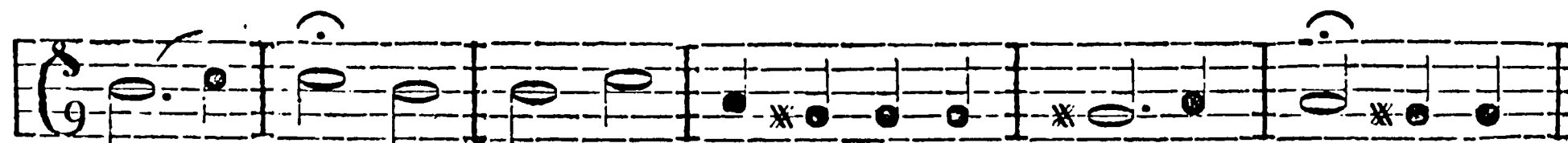
Hertil svarer Choret "Og med din Aand" vid. o. 7.

La der os al le be de: Vi tak ke dig, Gud Fa-

der! at du har gi vet os din een baar ne Søn, Je sum

Chri stum, paa det at al le de, som troe paa ham, ik ke

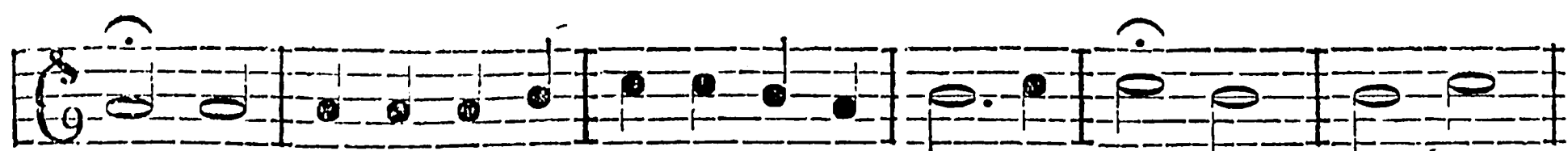
skul le for ta bes, men ha ve det e vi ge Liv. Vi

tak ke dig, Je su Chri ste! at du har baa ret paa dit

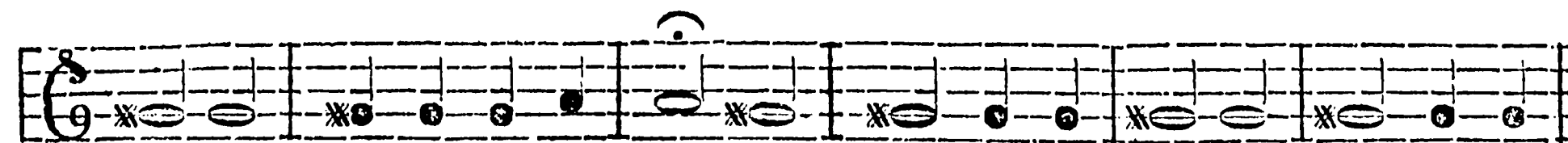
hel li ge Le ge me al le vo re Syn der, og med dit

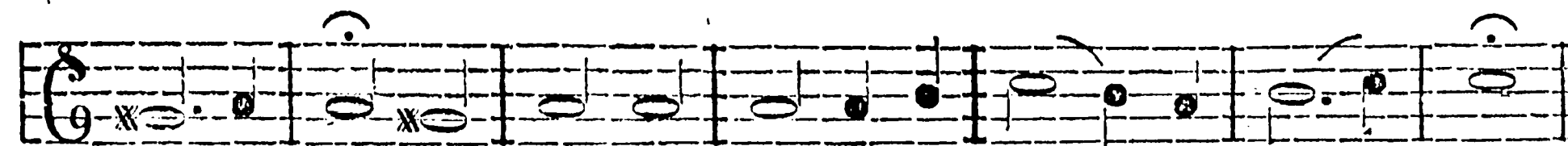
Blod ud slet tet al le vo re O ver træ del ser. Vi tak ke

dig, du vær di ge Hel lig aand! at du ha ver gi vet os i

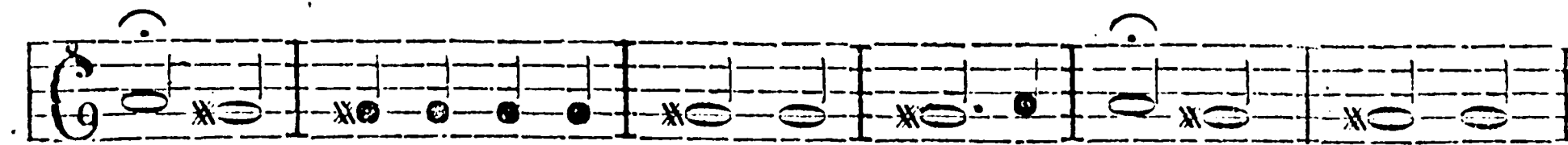
vo re Hjerter den ne Troe, at vi in tet an det vi de til

Sa lig hed, end den kors fæ ste de Je sum Chri stum.

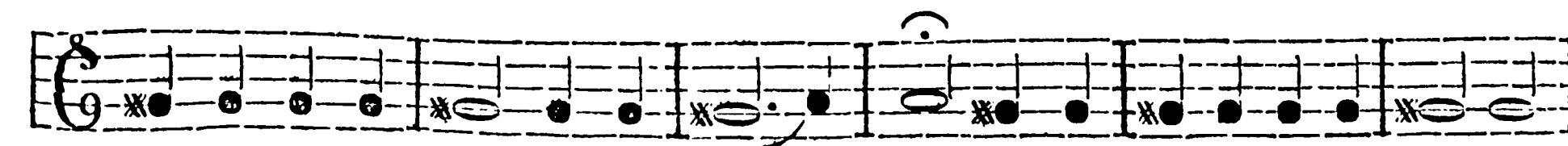
Giv os, o Gnd! din Naa de, at vi fuld kom me li gen

troe, at al le vo re Syn der e re os for Je su

Chri sti Pi nes og Döds Skyld for lad te, og med din go de

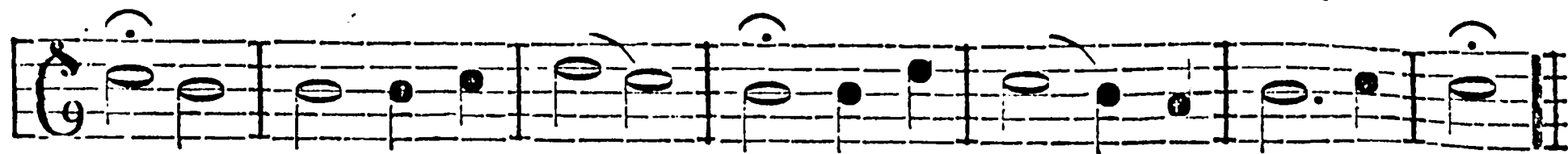
Hel lig aand op lys os saa le des, at vi dag li gen ved Je su

Döds Kraft af staae no gen Synd, og al drig slippe Jesum af vo re

Hjer ter, fö rend vi see ham klar li gen i det e vi ge

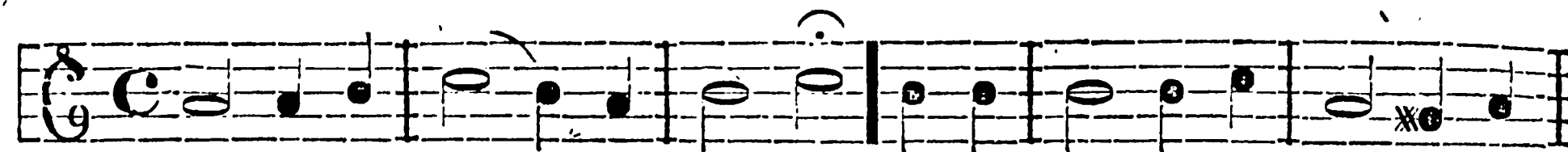
Liv. Det be de vi al le i vor Her res Je su Navn!

Collect efter Brudevielse:

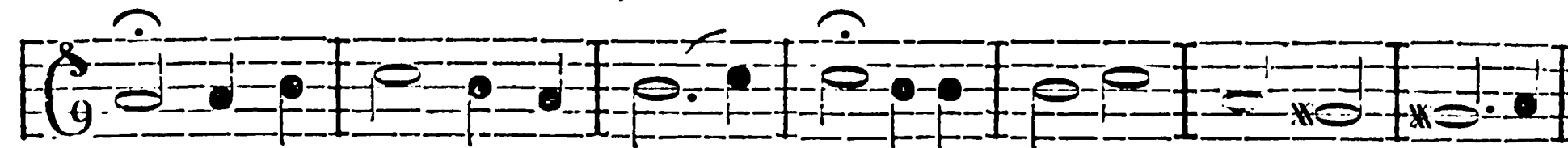

Her ren væ re med E der!

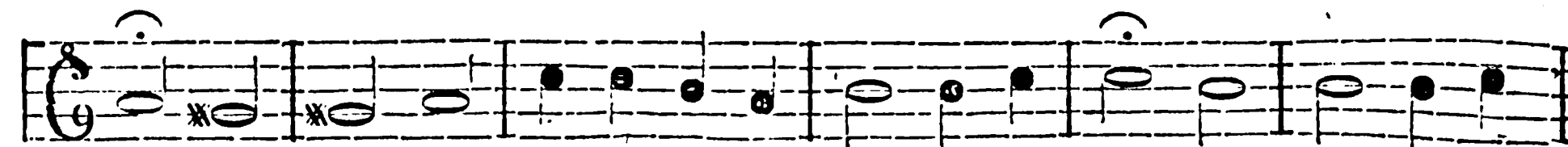
Hertil svarer Choret; "Og med din Aand", vid. p. 7.

La der os al le be de: O al mæg tig ste, e vi ge

Gud, al ler kjæ re ste Fa der! du som selv ha ver saa skik ket

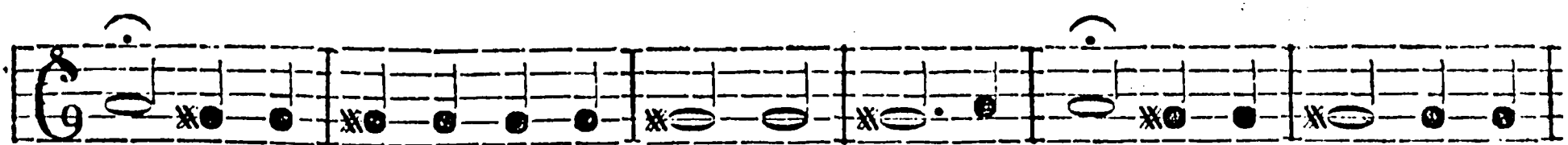
det, at Mand og Qvin de skul le væ re et Liv, og ha ver stad-

fæ stet den ne sam me Til ho be føi el se med din gud dom me-

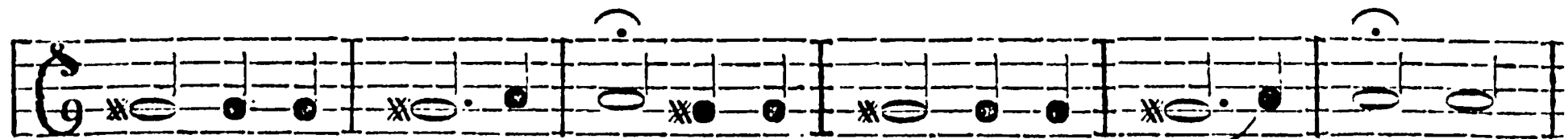
li ge Vel sig nel se. Vi be de dig for din sto re Barm hjer tigheds

Skyld, at du gi ver den ne Brud gom med sin Brud Naa de, Lyk ke og

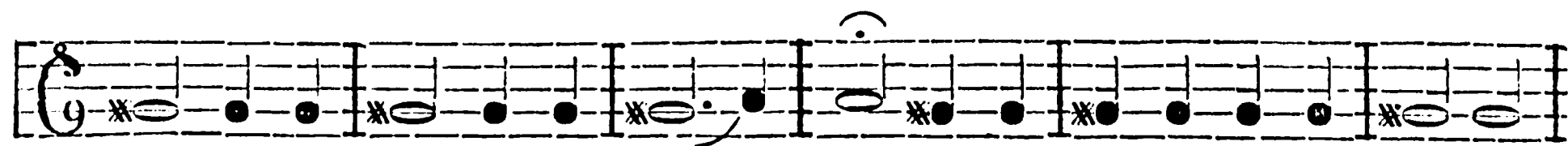
Sa lig hed baa de til Liv og Sjel! og giv dem Naa de til at

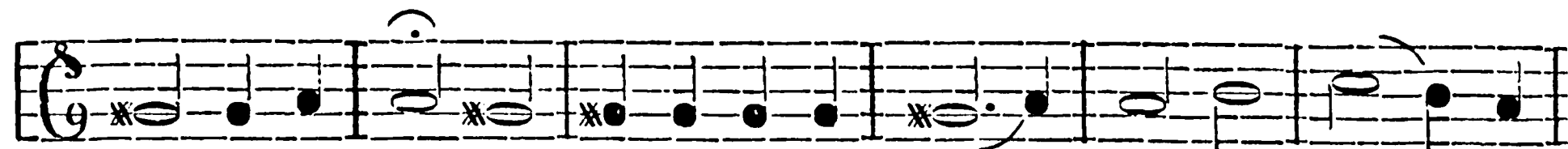
tje ne dig tro li gen, og at le ve til 'sam men i

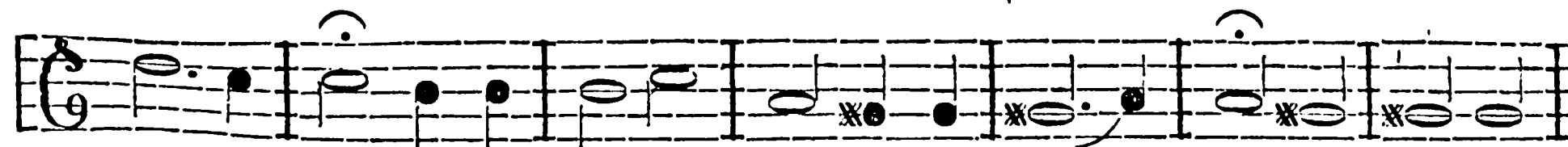
en sam dræg tig Kjer lig hed, og al tid at gjö re ef ter dit

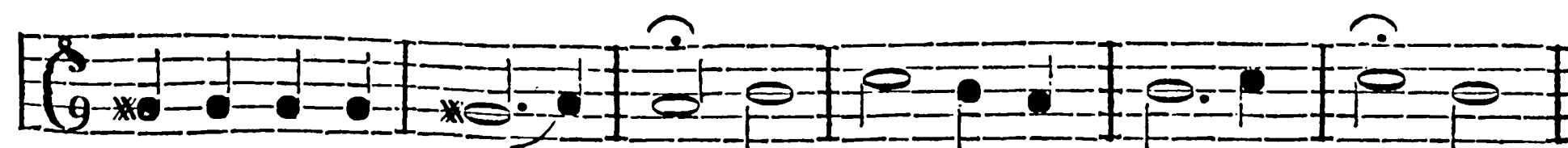
hel li ge Bud og Be fa ling; saa at de maae fin des paa den

y der ste Dag at væ re ret te Christ ne og di ne

kjæ re Börn, ved din kjæ re Sön, Je su Chri sto, som med dig

le ver og re gje rer i Hel ligaands E nig hed, en

sand Gud, fra E vig hed og til E vig hed!

Sluttelig maae jeg bemærke, at de til Exempler anførte Texter til Epistlerne og Evangelierne ere underlagte efter den nyeste Udgave af Alterbogen; men at derimod Texten til Fader vor og Indstiftelses Ordene ved Nadveren, samt de övrige faste Collecter ere tagne fra den ældre Udgave.

R e t t e l s e r.

1. Fortalen Side 1 Lin. 11, Simpelled læs Simpelled.

— — 2 — 2, kar læs: har.

Pag. 17, 4 System er glemt Noden "A" over Stavelen "de."

— 22. Lin. 3, nære læs: være.

